

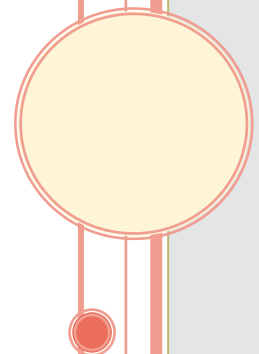
**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНА КОМИСИЈА
ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА**

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

**ЗА РАБОТАТА НА
ДРЖАВНАТА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА
ВО 2014 ГОДИНА**

Април 2015

СОДРЖИНА

ВОВЕД	3
I. СТАТУС, НАДЛЕЖНОСТИ И БУЏЕТ НА ДКСК	6
I.1. СТАТУС	6
I.2. НАДЛЕЖНОСТ	7
I.3. БУЏЕТ НА ДКСК	8
II. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА	10
II.1. ДРЖАВНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И РЕПРЕСИЈА НА КОРУПЦИЈАТА И ДРЖАВНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И НАМАЛУВАЊЕ НА ПОЈАВАТА НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ СО АКЦИОНЕН ПЛАН 2011 - 2015 ГОДИНА	10
II.1.1. Активности на ДКСК во насока на остварување на Државната програма	10
II.1.2. Согледувања за реализацијата на активностите и индикаторите на активност од Државната програма во целина и по одделни сектори	12
II.1.3. Осврт за остварување на Државната програма по сектори	15
II.2. ПОСТАПУВАЊЕ ВО СПРЕЧУВАЊЕТО НА КОРУПЦИЈАТА	28
II.2.1. Иницијативи за поведување постапка за кривично гонење согласно со членот 49 став 1 алинеја 6 од Законот за спречување на корупцијата	29
II.2.2. Иницијативи за поведување постапка за разрешување, сменување или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери согласно со членот 49 став 1 алинеја 5 од Законот за спречување на корупцијата	34
II.2.3. Постапување во спречувањето на корупцијата во политиката	35
II.3. ЕВИДЕНТИРАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА ИМОТНАТА СОСТОЈБА НА СЛУЖБЕНИТЕ ЛИЦА	45
III. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ	48
III.1. РАБОТА ПО ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ	48
III.2. ИЗЈАВИ ЗА ИНТЕРЕСИ	49
III.3. ИЗВРШЕНИ ПРОВЕРКИ НА ПОДНЕСЕНИТЕ ИЗЈАВИ ЗА ИНТЕРЕСИ	50
IV. ПОСТАПУВАЊЕ ПО ЗАКОНОТ ЗА ЛОБИРАЊЕ	52
V. РАБОТА НА ПРОЕКТИ	52
V.1. ТВИНИНГ ПРОЕКТ ИПА 2010 „ПОДДРШКА ЗА ЕФИКАСНА ПРЕВЕНЦИЈА И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА“	52
V.2. ПРОЕКТ „ПОДДРШКА ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ИНТЕГРИТЕТ НА НАЦИОНАЛНО И ЛОКАЛНО НИВО“	54
V.3. ПРОЕКТ „АНТИКОРУПЦИСКА ЕДУКАЦИЈА НА УЧЕНИЦИТЕ ОД ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА“	54
V.4. ПРОЕКТ „ПРОМОВИРАЊЕ НА СОРАБОТКАТА ПРЕКУ ДОБРО ВЛАДЕЕЊЕ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА АНТИКОРУПЦИСКАТА ПОЛИТИКА“	55
VI. ЕДУКАЦИЈА	56
VII. МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНА СОРАБОТКА	57
VII.1. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИТЕ СО НАДЛЕЖНОСТИ ВО СПРЕЧУВАЊЕТО НА КОРУПЦИЈАТА И СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ -ПОТПИСНИЦИ НА ПРОТОКОЛ ЗА СОРАБОТКА	57
VII.2. СОРАБОТКА СО ГРАЃАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	57
VIII. ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА	59
IX. ПОСТАПУВАЊЕ ПО БАРАЊА ЗА ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР	59
ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА	62

ВОВЕД

Почитувани,

Државната комисија за спречување на корупцијата го поднесува до Собранието на Република Македонија Извештајот за својата работа во 2014 година, исполнувајќи ја својата законска обврска од член 49 став 1 алинеја 10 од Законот за спречување на корупцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2002, 46/2004, 126/2006, 10/2008, 161/2008, 145/2010) и член 21 став 1 алинеја 4 од Законот за спречување судир на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/2007, 114/2009 и 06/2012) почитувајќи ги истовремено и начелата на законитост, јавност, транспарентност, отчетност и одговорност во извршувањето на јавните овластувања на надлежностите кои според закон ѝ припаѓаат. Несомнено тоа е и можност пратениците во Собранието на Република Македонија непосредно и целосно да се запознаат со активностите на Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст ДКСК) и со резултатите од нејзината работа во 2014 година, да се разговара и тематски за еден од најприсутните светски проблеми, проблемот каков што е корупцијата, а исто така и за процесите што се одвиваат во Република Македонија на планот во неговото пресретнување и спречување преку согледувањата и остварувањата на ДКСК како специјализирано и независно тело формирано во 2002 година.

Извештајот што е пред Вас е работен како преглед со сите релевантни податоци и констатации извлечени низ работењето на ДКСК за да може полесно да се восприемат и да се извечат заклучоци за сработеното во претходната година, за што главно може да се дадат следните констатации:

2014 година за Република Македонија беше година на избори во двата врвни столба на државната власт – законодавната и извршната. Изборите на новиот состав на Собранието на Република Македонија и на Владата на Република Македонија како и на Претседателот на државата за ДКСК беа задача од највисок приоритет и одговорност во постапувањето согласно со нејзините законски надлежности. Тоа значеше дека за спроведувањето на Законот за спречување на корупцијата во делот корупција во политиката, што ја одбележа првата половина од годината, му е посветено посебно внимание. По разни поводи, барањето мислење, поднесувањето претставки и приговори, како и по сопствено наоѓање ДКСК одработи над 1300 предмети во кои се произнесе за потребното однесување на државните органи и учесниците во изборите во

однос на законитото водење на процесот посебно користењето на јавните средства и добра во тој период.

2014 година е првата од двете години во кои, почнувајќи од месец јули заклучно со истиот месец во 2016 година, во Република Македонија се реализира посебно значаен Твининг проект ИПА 2010 “Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата”, креиран и аплициран од ДКСК во 2009/2010 година, а чиј корисник е не само ДКСК туку и сите институции со надлежности на полето на спречувањето на корупцијата во Република Македонија. Активностите во рамките на проектот опфаќаат многубројни и комплексни интервенции за подобрување на законската и институционалната рамка со цел за видливо подигање на ефикасноста во борбата против корупцијата. За одбележување е посветеноста на сите вклучени субјекти во проектот кој е финансиран од Европската унија со 1.420.000 евра и во кој како рамноправен партнер на ДКСК е Сојузната служба за администрација на Сојузна Република Германија.

2014 година е карактеристична и по највисокиот степен на реализација на задачите од најзначајниот стратешки документ за борба против корупцијата во Република Македонија – Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судирот на интереси и нивните акциони планови 2011 – 2015. Имено, од утврдените 156 активности за надминување на утврдените 51 проблем и ризичен фактор реализирани се околу 80%. Се покажува дека ДКСК со успех ја остварува оваа своја ексклузивна законска надлежност и дека стратешкото планирање и умешноста во вклучувањето на сите институции и на граѓаните во спречувањето на корупцијата е соодветен одговор на сеопфатениот и долгорочен карактер на овој проблем.

2014 година како година на избори придонесе да бидат поднесени до ДКСК над 400 нови анкетни листови, така што вкупниот број вакви пријави на имотната состојба на избраните и именуваните лица доставени до ДКСК е над 4.000. За непочитувањето на законските норми по овој основ ДКСК поведе педесетина прекршочни постапки и шеесетина пријави до УЈП за испитување на имотната состојба. Како резултат на ваквото постапување на ДКСК во постапките завршени во 2014 година во Буџетот на Република Македонија се слеани над 9,5 милиони денари по основ на непријавени и неоданочени приходи.

2014 година на планот на спречувањето на судирот на интереси е за одбележување по тоа што се примени над 700 нови изјави за интереси од службени лица на централно и на локално ниво. Од редовните темелни

проверки за почитувањето на законските обврски по овој основ произлегоа над 20 прекршочни постапки, изречени се и највисок број јавни опомени, вкупно 40, како единствена мерка што ѝ стои на располагање на ДКСК според законот.

Работата на ДКСК во 2014 година се одвиваше по сите основи од нејзиното надлежно постапување. Во воведот се дадени само накусо битните показатели и подрачја на работа, а во соодветните сепарати од Извештајот се прикажани сите аспекти на работењето. ДКСК со највисок респект кон законодавниот дом го става пред Вас овој извештај со очекување да биде поддржан, што за ДКСК има посебно насочувачко значење.

Со почит,

Скопје, април 2015 година

Државна комисија за спречување на корупцијата

д-р Ѓорги Сламков, претседател

Мирјана Димовска, член

д-р Фарије Алиу, член

Љубинка Муратовска Маркова, член

м-р Љубинка Корабоска, член

Сејди Хаљиљи, член

Зоран Додевски, член

I. СТАТУС, НАДЛЕЖНОСТИ И БУЏЕТ НА ДКСК

I.1. СТАТУС

Законот за спречување на корупцијата е донесен во април 2002 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2002, 46/2004, 126/2006, 10/2008, 161/2008 и 145/2010), согласно со кој во ноември истата година е востановена Државната комисија за спречување на корупцијата (во натамошниот текст: ДКСК), која има обврска Законот да го спроведува на превентивен и на репресивен план. Надлежностите на ДКСК опфаќаат креирање ефикасни антикорупциски политики, јакнење на нормативниот и на институционалниот капацитет на Република Македонија на долгорочни основи, примена на активности и мерки за спречување на корупцијата во вршењето на власта, јавните овластувања, службената должност и во политиката, како и на мерки и активности за спречување на судирот на интереси и на корупцијата при вршењето работи од јавен интерес на правните лица, вклучително и мерки и активности за спречување на корупцијата во трговските друштва во Република Македонија.

Донесувањето на Законот за спречување на корупцијата и основањето на ДКСК во Република Македонија е дел од меѓународниот нормативен контекст за пресретнување и совладување на еден од најизразените транснационални проблеми во современиот свет, каков што е корупцијата кој нема граници и географски одредници. Така, Казнената конвенција против корупцијата на Советот на Европа донесена во 1999 година беше ратификувана од Република Македонија во 2002 година.

Посебно значење за функционирањето на ДКСК во Република Македонија има Конвенцијата на Обединетите нации против корупцијата од 2003 година, ратификувана во Република Македонија во 2007 година, затоа што овој највисок меѓународен акт ги упатува сите земји членки да основаат специјализирани и независни антикорупциски тела.

Статусот на ДКСК како самостојна и независна институција во извршувањето на надлежностите утврдени и определени со законот, за остварување превентивно–репресивни активности за спречување на корупцијата и судирот на интереси, е утврден уште пред ратификувањето на Конвенцијата (UNCAC) и низ годините се потврдува како неопходна стручна и специјализирана институција која во целост е насочена кон борба против корупцијата на долгорочни основи. Тоа има посебно значење за водење на

ефикасна антикорупциска активност затоа што корупцијата не е еднократно дејствие кое може да се совлада со исто такви мерки, туку бара стратешка промисла и планирање за вклучување на повеќе сегменти од системот и на граѓаните во процесот. ДКСК, исто така, има надлежности за вршење надзор врз спроведувањето на Законот за лобирање.

ДКСК ја сочинуваат седум членови кои ги именува Собранието на Република Македонија, преку јавен конкурс. Согласно со измените на Законот за спречување на корупцијата од 2010 година, членовите на ДКСК функцијата ја остваруваат професионално како редовен работен однос.

ДКСК за својата работа и за преземените мерки и активности до Собранието на Република Македонија секоја година поднесува извештај, кој го доставува и до Претседателот на Република Македонија, Владата на Република Македонија и средствата за јавно информирање.

Во состав на ДКСК функционира Секретаријат кој го сочинуваат државни службеници оспособени за извршување на стручните, административните и техничките работи како поддршка на ДКСК.

ДКСК и во текот на 2014 година продолжи со напорите за подобрување на своето работење и во таа насока, преку примена на меѓународните методи за оценка на квалитетот на работата и управувањето, како што е ИСО 9001:2008 стандардот, се вброи во редот на институциите кои се стекнаа со стандардот КАФ и стана ефективен КАФ-корисник во главната база на КАФ-корисници на ниво на Европа. Со имплементација на овој стандард ќе се овозможи поголема професионалност и стручност во работењето, односно подобри услуги кон граѓаните.

I.2. НАДЛЕЖНОСТ

Надлежностите на ДКСК се утврдени во Законот за спречување на корупцијата, Законот за спречување судир на интереси како и во Законот за лобирање во делот на надзорот врз лобирањето.

Така, ДКСК:

- донесува стратешки документи - Државна програма за превенција и репресија на корупцијата и Државна програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план за нивно остварување;
- иницира и дава мислења по предлог-закони кои се од значење за спречување на корупцијата и судирот на интереси;

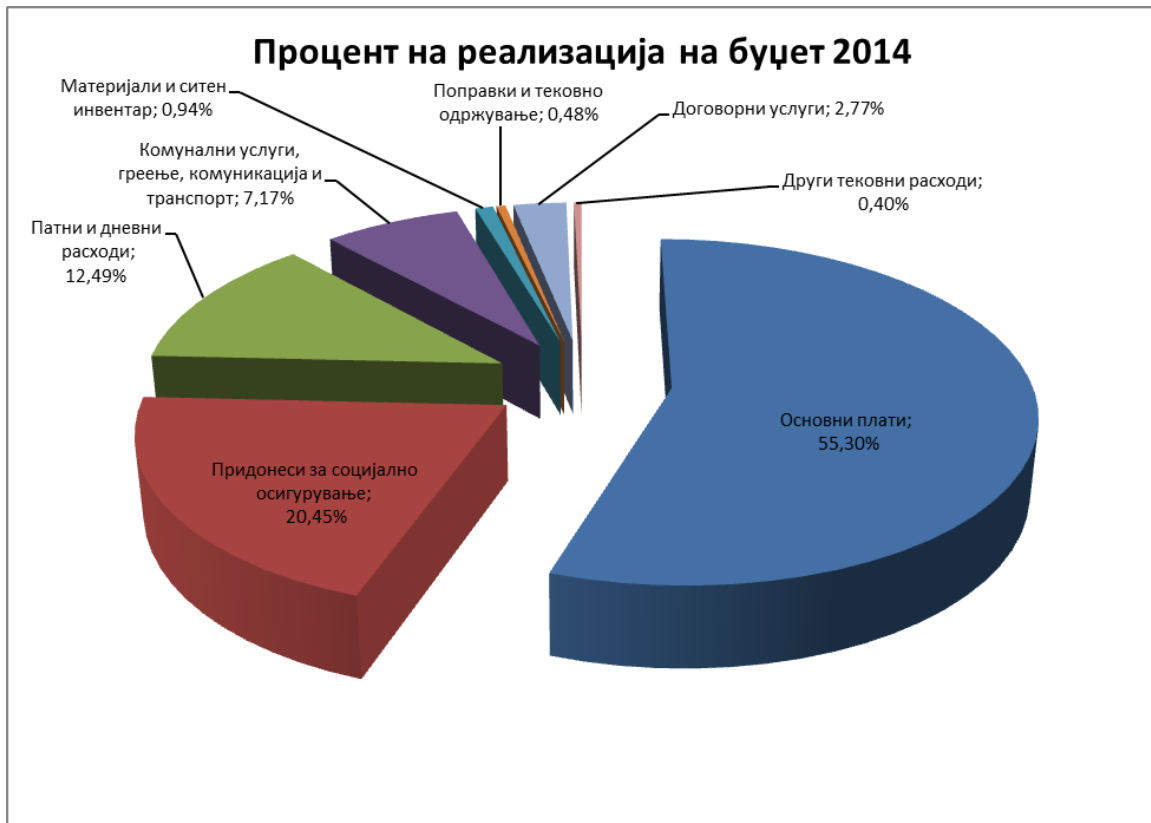
- покренува иницијативи пред надлежните органи за контрола на финансиско-материјалното работење на политичките партии, синдикатот, здруженијата на граѓани и фондации;
- покренува иницијативи за спроведување постапки за разрешување, распоредување или сменување, како и постапки за утврдување други мерки на одговорност на функционерите и одговорните лица што располагаат со државен капитал;
- покренува иницијативи за поведување постапки за кривично гонење на функционери и одговорни лица што располагаат со државен капитал;
- постапува по случаи на судир на јавниот и личниот интерес определени со Законот за спречување судир на интереси;
- ја евидентира и ја следи имотната состојба и промените во имотната состојба на функционерите и на одговорните лица што располагаат со државен капитал;
- врши надзор врз лобирањето и ги изрекува мерките утврдени во Законот за лобирање;
- соработува со државни и меѓународни институции и тела на полето на спречувањето на корупцијата и намалувањето на појавата на судир на интереси;
- спроведува едукација на органите надлежни за откривање и гонење на корупцијата и другите видови криминал како и за откривање на судирот на интереси;
- ја известува јавноста за преземените мерки и активности и за нивните резултати во спречувањето на корупцијата и судирот на интереси;
- извршува други задачи, согласно со законите.

I.3. БУЏЕТ НА ДКСК

Државната комисија за спречување на корупцијата 2014 година ја започна со Буџет од 21.666.000,00 денари.

Во текот на 2014 година од буџетската сметка е направена прераспределба на средства во износ од 150.000,00 денари, за реализација на активности согласно твининг договорот на ИПА 2010 за Проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“. Исто така, направено е проширување во износ од 110.000,00 денари на донаторската сметка со цел за реализирање на другите активности од Проектот „Анти-корупциска едукација

на учениците од основните училишта“, финансиран од Амбасадата на Кралството Норвешка во Република Македонија. Крајната реализација на Буџетот на ДКСК за 2014 година изнесува 20.863.835,00 денари, односно 96,30 %.

Исто така, за реализација на дел од активностите во надлежност на ДКСК обезбедена е техничка и финансиска поддршка од УНДП, ОБСЕ и Европската унија преку посебни проекти.

На 01. 07. 2014 година започна реализацијата на активностите од ИПА 2010 Твининг проектот „Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата“. Согласно ИПА твининг правилата и договорот, земјата корисник, односно институцијата корисник (ДКСК) на твининг партнерот (Сојузната служба за администрација на Германија) обезбеди канцелариски простор, соодветна ИТ опрема и канцелариски материјали за постојаниот твининг советник и двајца асистенти. Исто така, согласно твининг правилата, ДКСК од својот буџет

обезбедува средства за изнајмување на простор за конференции и состаноци како и за преведување.

Согласно Правилникот за систематизација на работните места во Секретаријатот на Државната комисија за спречување на корупцијата во 2014 година пополнети се две работни места во Одделението за финансиски прашања.

Државната комисија за спречување на корупцијата по деталното образложение на предлог-буџетската пресметка на 2015 година од Министерството за финансии за 2015 година има побарано 33.300.000,00 денари, а одобрени се 31.232.000,00 денари, со што е зголемен буџетот на ДКСК од претходните години за 45%.

II. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА

II.1. ДРЖАВНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И РЕПРЕСИЈА НА КОРУПЦИЈАТА И ДРЖАВНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА И НАМАЛУВАЊЕ НА ПОЈАВАТА НА СУДИР НА ИНТЕРЕСИ СО АКЦИОНЕН ПЛАН 2011 - 2015 ГОДИНА

II.1.1. Активности на ДКСК во насока на остварување на Државната програма

Државната комисија за спречување на корупцијата, реализирајќи ја првата од своите законски надлежности, во декември 2011 година ја донесе Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и Државната програма за превенција и намалување на појавата на судир на интереси со Акционен план 2011-2015 (во натамошниот текст: Државна програма).

Преку овој стратешки документ, Државната комисија за спречување на корупцијата ја креираше и ја насочи општествената акција како јасно дефиниран непрекинат процес кој се темели врз подобрување и зајакнување на нормативните и институционалните капацитети, создавање јавна, колективна и поединечна свест за штетноста од корупцијата, нужноста од нејзино препознавање и откривање, како и афирмирање на сите форми на превентивно дејствување напоредно со ефикасното санкционирање. Тоа во суштина, истовремено, значи зајакнување на одговорноста на сите носители на јавни

функции и овластувања, зајакнување на казнената политика и постојано подигање на нивото на владеење на правото.

Државната програма претставува акт на планирање на борбата против корупцијата и судирот на интереси, со маркирање на еднаесет сектори во општеството кои искусствено се покажуваат како ризични подрачја од аспект на овие негативни општествени појави. Така, во Државната програма се утврдени: СЕКТОР I - Политички сектор, СЕКТОР II - Правосудство, СЕКТОР III - Јавна администрација, СЕКТОР IV - Органи за спроведување на законот, СЕКТОР V- Царина, СЕКТОР VI - Локална самоуправа, СЕКТОР VII - Јавен сектор, СЕКТОР VIII - Здравство, труд и социјална политика, СЕКТОР IX - Образование и спорт, СЕКТОР X- Приватен сектор и СЕКТОР XI - Медиуми и граѓанско општество.

Исто така, утврдени се активностите и мерките за надминување на проблемите и ризиците, индикаторите за следење на остварувањето на активностите, органите и институциите задолжени за одделни активности, временските приоритети и индикаторите за мерење на ефектите од преземените активности. Така, во Акциониот план на Државната програма се утврдени 51 проблем/ризичен фактор, 156 активности за надминување на проблемите и ризиците, 221 индикатор за следење на остварувањето на активностите и 156 индикатори на ефективност како особено значаен аспект, и тоа онаму каде што е можно мерење на ефикасноста во практиката.

Државната комисија за спречување на корупцијата тргнувајќи од законската надлежност за донесување на Државната програма и својата улога на главен координативен орган во реализацијата на програмските активности, континуирано ја следи реализацијата на антикорупциските политики и активностите во целина и поединечно низ посебен систем на следење и анализа на остварувањето на активностите и мерките утврдени во Државната програма.

За таа цел Државната комисија за спречување на корупцијата од институциите вклучени во реализацијата на програмските активности, преку веб апликацијата за електронско доставување на податоците, ги собира информациите и податоците за статусот на реализација на активностите, индикаторите на активност и индикаторите на ефективност.

Во смисла на ова Државната комисија во почетокот на декември 2014 година го спроведе новиот круг на прибирање на податоци со што го заокружи процесот на следење на реализацијата на активностите за периодот декември 2013 -ноември 2014 година и пристапи кон обработка и анализа на добиените податоци. Освен тоа во почетокот на годината се одржа редовна тематска конференција посветена на реализацијата на задачите од Државната програма,

при што беше констатирано солидно темпо на остварување на планираното и беа анализирани во содржинска смисла реализираните и планираните активности.

Државната комисија за спречување на корупцијата не само што го следи остварувањето на Државната програма, туку е и активен субјект во нејзината реализација, со заложба за посилен поттик на надлежните институции за успешно и ефикасно остварување на утврдените активности.

Високиот степен на насоченост на Државната комисија во поттикнувањето на успешното остварување на утврдените активности од Државната програма се огледа и во низа активности што Државната комисија ги презеде во текот на 2014 година.

Државната комисија ја продолжи соработката со УНДП-Канцеларија во Скопје преку реализација на активностите од Проектот „Поддршка за јакнење на системот на интегритет на национално и локално ниво“.

Со Мисијата на ОБСЕ во Скопје во рамките на Проектот „Промовирање на соработката преку доброто владеење во спроведување на антикорупциската политика“, ги продолжи активностите во насока на зајакнување на капацитетите во следење на тековната состојба и оцена на антикорупциските активности во земјата, преку квалитативна анализа на антикорупциските мерки, како и со препораки до институциите надлежни за постапување во спречувањето на корупцијата.

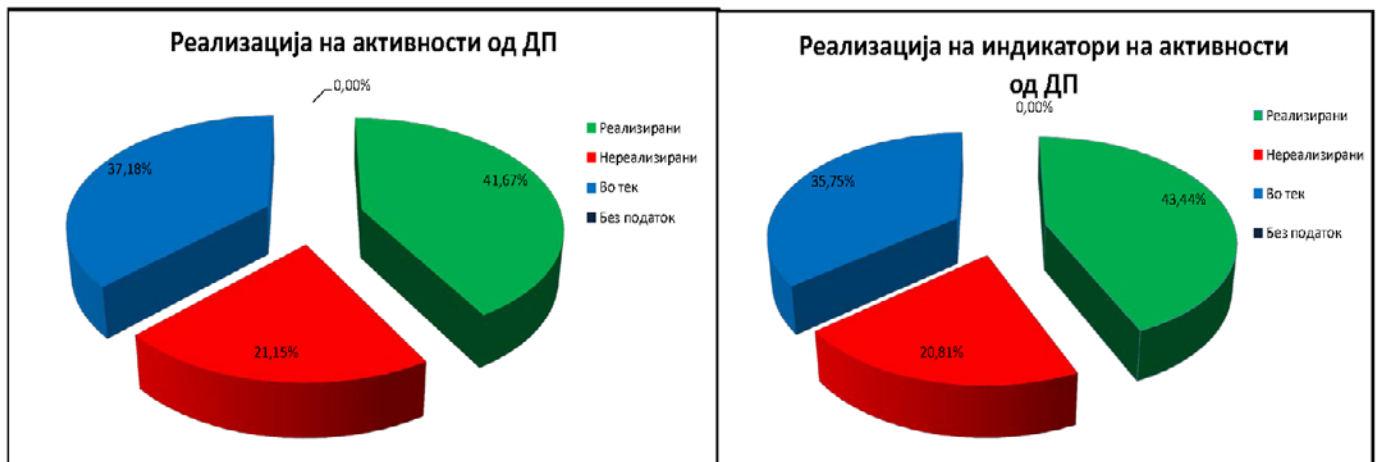
II.1.2. Согледувања за реализацијата на активностите и индикаторите на активност од Државната програма во целина и по одделни сектори

Генералните согледувања во однос на остварувањето на Државната програма во **целина**, за периодот од нејзиното донесување заклучно со ноември 2014 година, се: од предвидените **156** активности, реализирани се **65** или **42%**, во тек се **58** или **37%**, не се реализирани **33** активности или **21%** и нема активности за кои не е доставен податок.

Од предвидените 221 индикатор на активност од Државната програма, реализирани се 96 или 43%, во тек се 79 или 36%, не се реализирани 46 или 21% и нема индикатори на активност за кои не е доставен податок.

Табеларен и графички приказ – период декември 2011 – ноември 2014

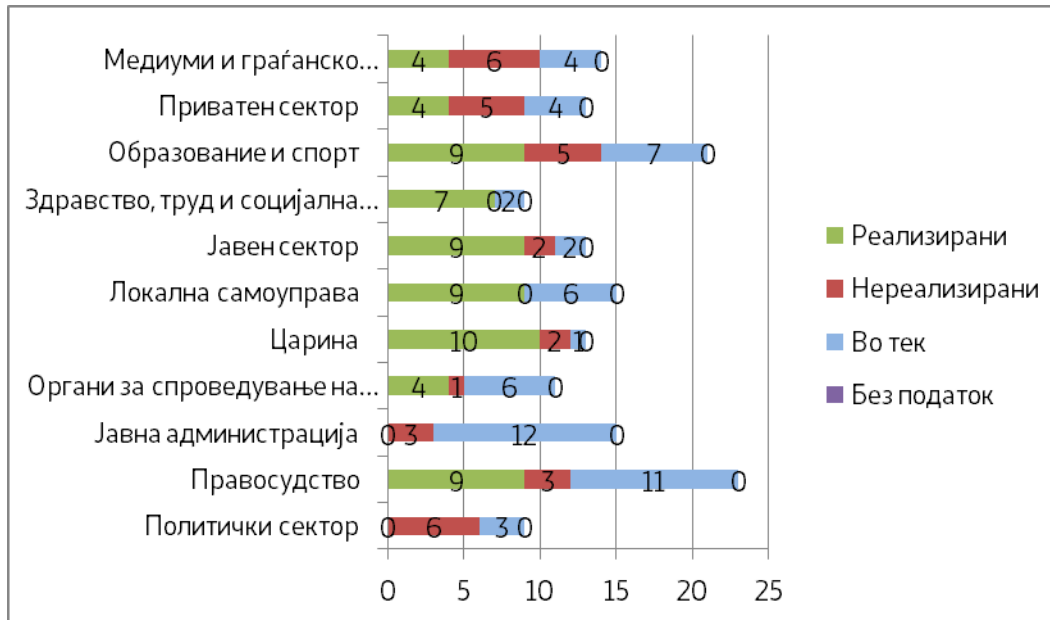
Сектори	АКТИВНОСТИ					ИНДИКАТОРИ НА АКТИВНОСТ				
	Реализирани	Нереализирани	Во тек	Без податок	Вкупно Активности	Реализирани	Нереализирани	Во тек	Без податок	Вкупно индикатори на активност
Политички сектор	0	6	3	0	9	0	8	5	0	13
Правосудство	9	3	11	0	23	16	4	14	0	34
Јавна администрација	0	3	12	0	15	0	3	14	0	17
Органи за спроведување на законот	4	1	6	0	11	6	2	12	0	20
Царина	10	2	1	0	13	15	3	2	0	20
Локална самоуправа	9	0	6	0	15	13	0	6	0	19
Јавен сектор	9	2	2	0	13	11	3	3	0	17
Здравство, труд и социјална политика	7	0	2	0	9	12	2	4	0	18
Образование и спорт	9	5	7	0	21	13	5	12	0	30
Приватен сектор	4	5	4	0	13	5	5	4	0	14
Медиуми и граѓанско општество	4	6	4	0	14	5	11	3	0	19
Вкупно	65	33	58	0	156	96	46	79	0	221

Од компаративната анализа на овие податоци со податоците за реализацијата на активностите во втората година, односно за периодот декември 2011 - ноември 2013 година, може да се констатира дека е зголемен бројот на реализирани активности од 44 на 65, намален е бројот на нереализирани активности од 46 на 33, намален е бројот на активности во тек од 66 на 58, и нема активности за кои не е доставен податок.

Графички приказ на реализацијата на активностите во секторите од Државната програма

период декември 2011-ноември 2014

Од графичкиот приказ на реализацијата на активностите за период декември 2011 - ноември 2014 година, може да се согледа дека најголем број реализирани активности има во Секторот - Царина, потоа со ист број реализирани активности следат Секторот - Правосудство, Секторот - Локална самоуправа, Јавниот сектор и Секторот - Образование и спорт, по нив е Секторот - Здравство, труд и социјална политика и на крајот со ист број реализирани активности се Секторот - Органи за спроведување на законот, Приватниот сектор и Секторот - Медиуми и граѓанско општество. Нема реализирани активности во Политичкиот сектор и Секторот - Јавна администрација во кој поголем дел од активностите се во тек на реализација.

Во извештајниот период соработката меѓу Државната комисија и надлежните институции, гледана од аспект на одзивот на институциите за реализација на обврската за доставување на податоците, се потврдува како успешна. Имено, од 97 вклучени надлежни институции, обврската за доставување податоци за статусот на реализацијата на активностите од Државната програма ја исполнија 96 институции.

II.1.3. Осврт за остварување на Државата програма по сектори

Сектор I - Политички сектор

Во Политичкиот сектор утврдени се 5 проблеми, односно ризични фактори за корупција и судир на интереси за чие надминување се утврдени 9 активности. Како проблеми за совладување се означени: недоволната транспарентност и надзор врз тековното материјално–финансиско работење на политичките партии, синдикатот и граѓанските организации; слабости во изборната регулатива; високиот степен на дискрециони овластувања со големи разлики меѓу одделени јавни функции; отсуство на ефекти од примената на Законот за лобирање и високиот процент на закони донесени по кратка односно итна постапка.

Од предвидените 9 активности во изминатиот период не се реализирани дури 6, и тоа:

Не е изменет Законот за банките за да се овозможи достапност на Државната комисија за спречување на корупцијата до банкарските изводи од жиро-сметките на политичките партии, синдикатите и граѓанските организации. Фактот што ДКСК не е меѓу институциите што според Законот за банките се утврдени да имаат достапност до овие жиро-сметки се јавува како пречка ДКСК квалитетно и ефикасно да иницира надзор над материјално–финансиското работење на партиите, синдикатите и граѓанските организации што е нејзина законска надлежност согласно со Законот за спречување на корупцијата. Истата пречка постои и во постапувањето на ДКСК во однос на финансиските извештаи на политичките партии за нивното тековно работење и за финансирањето на изборните кампањи. И покрај тоа што во Законот за спречување на корупцијата е утврдено дека клаузулата банкарска тајна не важи кога е во прашање контрола на финансиите во изборите, неусогласеност меѓу нормите на овој закон и на Законот за банките оневозможува ДКСК да ги користи изводите како своја оперативна алатка.

Не е направена анализа на дискреционите известувања кои на различни нивоа на функции и друг вид јавни овластувања придонесуваат за превисок степен на примена на овластувањата без прецизни и усогласени термини што создава можност за индивидуализирани несоодветни поимања за користење на јавните овластувања и ризик од прекумерни компетенции и привилегии.

Дури 4 активности коишто не се реализирани се однесуваат на заживување на Законот за лобирање со измени во Законот којшто не се применува во практиката и со воведување регистар, етички кодекс, водичи и

едукација за лобирањето. Се работи за етичко-правен институт којшто се однесува на внесувањето ред во легалното и легитимното работење во полза на одредени интереси и центри, при што се остваруваат значајни средства и друг вид придобивки. Факт е дека во Република Македонија многу е раширено т.н. “диво” лобирање и дека тоа се прави под форма на разни демократски граѓански слобода и права, при што се остваруваат материјални придобивки, а бега од можноста за какво и да е регуларно и соодветно третирање на ваквата практика како дејност од јавен карактер. Сите активности врзани со лобирањето се вклучени како тема за работа во рамките на Твиниг проектот ИПА 2010 кој ДКСК го спроведува во партнерство со Сојузното биро за администрација на Германија.

Од активностите што се во тек на реализација во овој сектор треба и натаму да се работи на подобрување на изборната регулатива, за што ДКСК како учесник во процесот на законски измени има утврдено сет предлози и препораки уште во 2011 година кога и му ги предочи на Собранието на РМ преку посебниот документ – Информација за примената на законските прописи во предвремените парламентарни избори по прашања од надлежност на ДКСК. Уште една активност од оние што се во тек се однесува на законската материја, а тоа е потребата од повисоко вклучување на општествено релевантни и заинтересирани институции и субјекти во процесот на предлагањето и креирањето на законските прописи и намалувањето на процентот на закони донесени по скратена и итна постапка. Оваа активност има влијание врз подигањето на квалитетот на законите и нивната спроведливост, јакнењето на владеењето на правото и правната култура.

СЕКТОР II - Правосудство

Утврдените проблеми за појава на корупција и судир на интереси во Секторот правосудство се однесуваат на отсуство на стабилна и трајна независност на судството и судиите, недоволна транспарентност во работењето, отсуство на севкупен капацитет на јавното обвинителство за остварување на новата улога, недоволна самостојност на Државното правобранителство на Република Македонија и отсуство на системски контроли врз работењето на нотарите, извршителите и адвокатите.

Во овој сектор има извесен напредок во реализацијата на активностите, па така од предвидените 23 активности реализирани се 9, во тек се 11 и нереализирани се 3 активности.

Во наредниот едногодишен период со кој ќе се заокружи следењето на реализацијата, фокусот во овој сектор ќе биде ставен на оние мерки кои воопшто не започнале да се реализираат, но истовремено континуирано ќе се следат ефектите од активностите кои се **во тек** на реализација. Тоа пред сè се однесува на натамошно подигање на независноста на судството и судиите како трајна и стабилна вредност соодветна на позицијата на судството како власт рамноправна со законодавната и извршната власт. Треба и натаму да се работи на елиминирање на можностите од надворешни влијанија и притисоци врз судството и судиите и особено врз квалитетот на правораздавањето, транспарентноста и перцепцијата на граѓаните и севкупната јавност за реалната независност на судството и судиите што е основен фактор за владеење на правото и на правната култура во земјава. Во таа смисла во Државната програма се утврдени интервенции во Законот за судовите, Законот за судскиот совет на Република Македонија, Законот за Академија за судии и јавни обвинители и Законот за судски буџет.

Во рамките на активностите за јакнење на севкупните капацитети на јавното обвинителство за остварување на новата улога согласно со Законот за кривична постапка, во тек се повеќе активности за негова примена, вградувањето нови кривични дела, изборот на јавниот обвинител и системските контроли врз работењето на адвокатите, нотарите и извршителите. Како сè уште **нереализирани** се повеќето активности што се однесуваат на транспарентноста на стандардите за работа на јавните обвинители, и тоа оние што според својата природа спаѓаат во класифицирани информации. Од аспект на подигање на ефикасноста во практичното постапување на ДКСК и нејзината улога во превенцијата и репресијата на корупцијата постојано е актуелно прашањето за процесниот карактер на иницијативата за кривично гонење што ДКСК ја доставува до јавното обвинителство, а која има поголема тежина од кривичната пријава што како алатка му стои на располагање на секој граѓанин. Како активност која сè уште не е реализирана е и пресретнувањето на можноста за кумулирање на процесна и друг вид јавна моќ поради овозможувањето активни јавни обвинители да вршат наставна дејност, што е веќе спречено кај одделни јавни професии.

Во смисла на ова сè уште останува потребата од предвидените подобрувања на нормативната рамка што се однесува на Државното правобранителство на РМ, со цел да се обезбеди поголема самостојност на Државниот правобранител на РМ.

СЕКТОР III - Јавна администрација

Општа оцена е дека во јавната администрација е нужно да се пропишат прецизни, транспарентни процедури за работа, бидејќи без нив секогаш постои можност за арбитражно одлучување, особено во располагањето и управувањето со јавните средства, со материјалните и човечките ресурси со ризик за нивна употреба за лични и други користољубиви цели. Како конкретни проблеми се дефинирани пет ризици, и тоа: недовоспоставен децентрализиран систем за управување со јавните средства и недоусогласени процедури за финансиско управување и контрола; недоволни гаранции за спроведување на процедурите за работа; немање проценки за ризикот од корупција; отсуство на систематизирани мерки, односно планови за интегритет за спречување на корупцијата и недостаток на јавна контрола врз работата на администрацијата.

За надминување на овие проблеми предвидени се вкупно 15 активности, од кои во тек се 12 и 3 се **нереализирани**.

Така, сè уште отсуствува воведувањето на концептот на интегритет во јавниот и во приватниот сектор што се алатка за систематско јакнење на антикорупциските капацитети и на институционален и на индивидуален план, а што спаѓа во корпусот на меѓународно актуелни иновативни методи во борбата против корупцијата. За концептот на интегритет што подразбира создавање предуслови за отпорност кон корупцијата сега за сега се вршат само подготовки и тоа првенствено со измени на Законот за спречување на корупцијата. Во иста фаза на сè уште нереализирани активности за кои се прават конкретни подготовки првенствено со измени во Законот за спречување на корупцијата е јакнењето на системот на заштита на лицата што пријавуваат корупција. Ваквите лица би требало да добијат статус на укажувачи со цел за спречување тие да трпат последици поради својата позитивна општествена проактивност во пријавувањето на корупцијата. За воведување на овој институт ДКСК активноста ја вклопи во рамките на Твининг проектот ИПА 2010 што е поддржан од Европската унија.

Од активностите кои се **во тек** најголемиот процент значат реализација на Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Ова се однесува на воспоставувањето целосно децентрализиран систем на управување со финансиите и изготвување на процедури за преземање на финансиски обврски и за плаќање, потоа основање и екипирање на единиците за внатрешна ревизија и за финансиски прашања во сите буџетски корисници од законодавната, извршната и судската власт и фондовите како и активностите кои се поврзани со проценка и управување со ризиците во субјектите од јавниот сектор. Ист е

случајот и со активностите за лицензирање на внатрешните ревизори, подготовката на стратегијата за управување и регистар за ризици, воведувањето самопроценки на високоризичните процеси во системот на финансиското управување и контрола, насоки за управување со неправилности како и изготвувањето Национална стратегија за спречување неправилности и измами за заштита на финансиските интереси на Европската унија во Република Македонија.

СЕКТОР IV - Органи за спроведување на законот

Овој сектор се однесува на подигање на ефикасноста во практичното постапување на органите за спроведување на законот при што како такви органи во државата се посочени покрај Државната комисија за спречување на корупцијата и Министерството за правда, Министерството за внатрешни работи, Министерството за информатичко општество и администрација, Управата за јавни приходи, Управата за финансиско разузнавање, Управата за финансиска полиција и Царинската управа на РМ.

Како проблеми утврдени во Државната програма се недоволната транспарентност во работењето, недоволната координација и ефикасност на институциите и слабата транспарентност и отчетност во однос на откривањето на имотната состојба на јавните функционери, за чие надминување се утврдени вкупно 11 активности.

Од нив реализирани се 4, во тек се 6 и не е реализирана 1 активност. **Нереализираната** активност се должи на тоа што не е воспоставена Национална база на податоци за криминалистичко разузнавање.

Поголем дел од активностите за надминување на проблемот на недоволна координација и ефикасност на институциите се започнати и се **во тек** на реализација. Органите се должни целосно да се усогласат со Законот за електронско управување во насока на воспоставување на системот за интероперабилност. Во тек е процесот на подобрување на кадровско техничката екипираност на институциите за примена на специјални истражни мерки во делот на обезбедување на потребниот и соодветен кадар како и техничката опременост на институциите. Во врска со следењето на имотната состојба на носителите на јавни функции и овластувања започнати се измени на Законот за спречување на корупцијата и на Законот за спречување судир на интереси со цел воведување регистар на сите службени лица задолжени да дадат анкетен лист и изјава за интереси на централно и на локално ниво.

Значаен дел од активностите од Твининг проектот ИПА 2010 се врзани за подобрувањето на соработката меѓу институциите и нивната ефикасност какви што се поврзувањето на базите на податоците меѓу институциите, електронското пријавување на имотната состојба и на интересите, воспоставувањето Национална база на податоци за случаи на корупција и за спроведување на антикорупциските политики. Оваа активност е исто така вклучена за реализација во рамките на Твининг проектот ИПА 2010.

СЕКТОР V - Царина

Во овој сектор се утврдени три ризични фактори за појава на корупцијата и судирот на интереси и се однесуваат на недостиг на гаранции за стриктно спроведување и почитување на стандардните постапки и процедури од страна на вработените во Царинската управа, недостиг на проценка на ризикот од појава на корупција во Царинската управа и недоволно развиен систем на комуникација и соработка со јавноста.

Од предвидените 13 активности, реализирани се 10, во тек е 1 и 2 не се реализирани.

Во овој сектор со највисок степен на реализација на утврдените активности, првата од двете **нереализирани** активности се однесува на спроведување истражување за степенот на распространетост на корупцијата во царинската служба меѓу субјекти кои доаѓаат во контакт со царинските службеници, а втората е воспоставувањето самопроценка на одделни високоризични процеси на системот за финансиско управување и контрола во Царинската управа. Со оглед на тоа што во создавањето услови за повисок степен на превенција во царината во изминатиот период се остварени резултати, а поради специфичноста и сензитивноста на оваа област во Државната програма е утврдена потреба за воведување гаранции за стриктно спроведување и почитување на постапките и процедурите од страна на вработените што е сама по себе активност **во тек**. Таа подразбира воведување и спроведување посебни истражни мерки за собирање релевантни докази за коруптивно и незаконско однесување на царинските службеници.

СЕКТОР VI - Локална самоуправа

Големиот број делегирани надлежности од централната на локалните власти како поефикасен начин за решавање на локалните проблеми ја зголемуваат одговорноста и транспарентноста на единиците на локалната самоуправа пред граѓаните. Тоа подразбира децентрализација и во фискалната сфера како и располагање со имотот сопственост на државата, што го прават секторот локална самоуправа ранлив на коруптивно однесување.

Во овој сектор утврдени се четири проблеми, 15 активности за нивно совладување од кои се остварени 9, а во тек на реализација се 6 активности, така што **нереализирани** активности нема.

Фактот што од поединечната проактивност на општините во најголема мерка зависи остварувањето на активностите во овој сектор, а што се одвива со различно темпо и интензитет сите активности во општините се **во тек**.

Така во насока на надминување на проблемот со сложените и нејасни постапки од областа на урбанизмот и постоењето на сериозни проблеми во нивното спроведување, континуирани се активностите секоја градба и корекција на објектот да биде изведена согласно со условите содржани во одобрението и придржување на рокот за корекција на објектот согласно со одобрението. Заложбата за користење на локалната планска урбанистичка документација при давањето одобрение за градба е преточена во новиот закон за просторно и урбанистичко планирање што почна да се применува од први март 2015 година.

Проблемот поврзан со злоупотребите односно девијациите во управувањето со финансиите и имотот на општината, во континуитет се надминува. Само неколку од руралните единици на локалната самоуправа немаат изготвено и усвоено план за инвестиции и развој поради што и буџетот на општината не го прилагодиле на годишниот, среднорочниот и долгорочниот план за развој и инвестиции. Иако сè уште нема законска обврска позитивна е практиката што одделни општини самоиницијативно јавно ги објавуваат плановите за јавни набавки и јавни инвестиции со што се овозможува граѓаните да имаат увид во водењето на јавните работи и рационалното трошење на јавните средства.

За надминување на проблемот на недостигот на гаранции за доследно спроведување на процедурите за работа, во тек е процесот на основање и екипирање единици за внатрешна ревизија во секоја општина, а се работи и на законски измени за лиценцирање на работата на внатрешните ревизори.

Што се однесува до недостигот на проценка на ризикот од корупција и судир на интереси во општините, а со цел концентрација на превенцијата и откривањето на корупцијата во таканаречените невралгични точки, во тек е процесот на утврдување систематизирани мерки за спречување на корупцијата односно изготвување стратегии за управување со ризици во единиците на локалната самоуправа.

СЕКТОР VII - Јавен сектор

Овој сектор од Државната програма се однесува на јавните набавки и превенцијата и репресијата на корупцијата и судирот на интереси, позицијата и улогата на Бирото за јавни набавки, долгорочно одржлива оспособеност преку континуирани обуки за учесниците во постапките за јавни набавки, тендерските постапки и нивното поништување, постапувањето со концесиите и превисоките дискрециони овластувања на надлежните во овие области. Утврдени се пет ризични фактори за појава на корупција и судир на интереси и е предвидено воведување механизми за транспарентност, конкурентност, економичност и недискриминација.

Од предвидените 13 активности во овој сектор, реализирани се 9, нереализирани се 2 и во тек се 2 активности.

Нереализирани активности: За откривање на корупција и судир на интереси во јавните набавки и јавно приватното партнерство се преземени дејствија во насока на реализација на утврдените активности со измени во Законот за јавни набавки со воведување Изјава за интереси за учесниците во постапките и Кодекс на однесување во овие постапки и според последните измени на законот е формиран Совет за јавните набавки кој одлучува по барањата за добивање согласност. Составен дел на реализираните активности во овој сектор од 70% е воведувањето дополнителен чекор кога има само една прифатлива понуда, а со цел да се пресретне високиот степен на поништени постапки, да може понудувачот во рамките на истата постапка да ја намали првонудената цена. И покрај тоа како нереализирана останува активноста за изработка на посебен водич за откривање на корупција и судир на интереси во оваа област. Ова прашање како потреба може дополнително да се преоцени, како впрочем и предвидената активност за прераснување на Бирото за јавни набавки во Агенција која би имала надлежности врз концесиите и јавно приватното партнерство. Во практично преземените дејствија сменет е пристапот, така што е донесен нов Закон за концесии и јавно приватно

партнерство во кој се воведени директивите на ЕУ и според кој надлежен орган за јавно приватното партнерство е Министерството за економија кое има воспоставено посебен регистар за доделени договори за јавно приватно партнерство.

Како активности **во тек** се измените во соодветните закони и изработка на усогласени подзаконски акти за утврдување на задолжителни компетенции и вештини за службениците кои работат на јавните набавки и воведување електронски каталог и нивно усогласување со новиот Закон за административни службеници. Тече процесот на обуки и лиценцирање на обучени лица за практично водење на работите. Втората активност како одговор на големиот број поништени и неуспешни тендерски постапки предвидува транспарентност при донесувањето на плановите за јавни набавки за што не постои експлицитна законска обврска, а што договорните органи се насочени да го применуваат како добра практика преку јавно објавување на годишните планови за јавни набавки.

СЕКТОР VIII – Здравство, труд и социјална политика

Во Државната програма за Секторот – здравство, труд и социјална политика се дефинирани четири проблеми од аспект на прашањето за корупција и судир на интереси. Тие се однесуваат на ненаменско трошење на јавни средства, недоволна информираност на службените лица за нормативните решенија од аспект на корупција и судир на интереси, недостиг на контролни механизми во остварувањето на правата на корисниците, како и недоволна информираност на граѓаните за нивните права.

Во овој сектор се предвидени 9 активности, при што за период од три години од примената на Државната програма, реализирани се 7 активности, во тек се 2 активности, и нема нереализирани активности. Споредено со претходната година застапеноста на реализираните активности е зголемена за 33%.

Во наредниот период треба да се продолжи со напорите за исполнување на активната во проблем бр. 3 – Недоволна информираност на службените лица за релевантните закони за корупција и судир на интереси, поточно активната – Донесување на етички кодекс за здравствените работници што ќе содржи одредби за превенција на корупцијата и судирот на интереси и јакнење на интегритетот. Имено од Лекарската комора на Република Македонија е доставен податок дека сè уште не е донесен нов етички кодекс за здравствените

работници, но и дека постапуваат согласно со постојниот кој им е достапен на здравствените работници.

Втората активност што има континуиран карактер е содржана во проблем бр. 4 – Недоволна информираност на граѓаните за нивните права, односно активноста – Спроведување на кампањи и подготовка на промотивни материјали. Карактерот на активноста означува континуитет и постојано преземање на дејствија за подобра информираност на граѓаните околу нивните права. Во таа насока Министерството за здравство достави податок дека има спроведено кампањи, дистрибуирано промотивно-информативни материјали, спроведено истражувања за ефектите од кампањите – особено во однос на ранливите групи.

СЕКТОР IX - Образование и спорт

Во компонентата образование од овој сектор во кој се утврдени вкупно седум проблеми и 21 активност за нивно совладување, ризиците од корупција се детектирани во недостиг на редовни контроли, недоволна транспарентност при вработувања и избор во наставно научни звања и недостиг на едуцираност и стручна помош, недостиг на системски контроли во постапките на лиценцирање и акредитација на даватели на образовни услуги, недоволна примена на стандарди и нетранспарентност во постапките за подготовка и избор на учебници и при доделувањето легла во ученичките и студентските домови, продавањето учебници како услов за полагање испит и недоволна информираност и вклученост на јавноста во борбата против корупцијата во образованието.

Дури четири од петте **нереализирани** активности во овој сектор се однесуваат на втората компонента во него, а тоа е спортот во кој не е преземена ниту една од планираните активности, и тоа: Воведувањето лиценци, транспарентност во финасирањето клубови и „купувањето“ спортисти, контрола над врбувањето спортисти, поткуп на спортисти и местењето натпревари и транспарентност во финансирањето на спортските федерации и клубови. Петтата активност од нереализираните се однесува на учебниците испроведувањето на суперрецензиите по случаен избор од независни експерти и една од активностите што се **во тек** се однесува на учебниците и подразбира измена на подзаконските акти за утврдување критериуми на компетентност за членовите на Националната комисија за учебници. Донесен е Правилник според кој членовите на рецензентската комисија сносат одговорност ако учебникот биде

повлечен од употреба поради грешки во стручното вреднување на ракописот. Во врска со транспарентноста врз доделувањето легла во ученичките и студентските домови списокот на избраните ученици и студенти се објавува на веб страницата на Министерството за образование и наука. Потребата да се стопира со продавањето учебници од професорска страна како условување за полагањето на испитот е преточена во активност што не го решава проблемот, па оттаму тој сè уште постои во практиката. Имено реагирано е еднонасочно преку мерки со кои сите факултети ја прават секому достапна потребната литература и збогатување на библиотечниот фонд на факултетите и со воведување бесплатни учебници или со вклучување на учебниците во цената на школувањето. На овој план се потребни натамошни чекори во насока на стопирање на девијациите. Во тек е и информирањето и поттикнувањето на студентите да пријавуваат корупција така што е воведен студентски правобранител. Со оглед на фактот што за долгорочно оспособување за борба против корупцијата од посебна важност е антикорупциската едукација на младите кои уште во најраните години треба да се направат отпорни на девијации, ДКСК во последните две години реализира проект чиј резултат е воведувањето антикорупциски содржини во основното образование, во осмото односно деветтото одделение, во рамки на предметот Граѓанско образование. Идејата е со ваков вид едукација да бидат опфатени и младите во високото образование.

СЕКТОР X - Приватен сектор

Приватниот сектор е нова фокус точка во Државната програма поради потребата во бизнис сферата да се воведат стандарди и да се подигне капацитетот на сите учесници за спречување на незаконитости и неетичност во оваа сфера која исто така не е имуна на корупција и судир на интереси. Оттаму во овој сектор се утврдени четири проблеми што се состојат во: недоволно мерки за превенција на корупцијата и јакнење на интегритетот, недоволно познавање на проблемот, недоволна информираност за Законот за заштита на конкуренцијата и недоволен капацитет на Комисијата за заштита на конкуренцијата за спроведување на законот како и недоволна транспарентност на спонзорствата и донациите, зад што се крие можност за корупција.

Од предвидените 13 активности, реализирани се 4, нереализирани се 5 и во тек се 4 активности.

Од петте **нереализирани** активности дури четири се однесуваат на спонзорствата и тоа нивно континуирано следење по обем, вид и опфат, транспарентност за еднаков третман на спонзорствата, воведување обврска за потпишување изјава за судир на интереси за сите вклучени страни и воведување образец на договор за спонзорство со елементи кои ќе превенираат корупција, точно прецизирање на услугите што се примаат и даваат, пресретнување на непринципиелни условувања и предвидување пенали за неисполнување на договорот. Иако е утврдено сè уште не е изменет Законот за донации и спонзорства во јавните дејности. Со цел воведување антикорупциски пристап во овој сектор и иновирање на законската регулатива, за што сè уште не е реализирана анализа на постојните прописи, ДКСК како активност во рамките на Твининг проектот ИПА 2010 утврди дека ќе се воведат таканаречениот комплајанс или систем на усогласеност на приватните компании и другите деловни субјекти со стандардите за отпорност и превенција на корупцијата и судирот на интереси. Освен оваа активност, **во тек** е и носењето кодекси на однесување за коректно, совесно и правилно извршување на бизнис активностите, за спречување на судирот на интереси и за примена на добрите практики во соработката меѓу државните и приватните субјекти. Инаку ДКСК веќе има потпишано Меморандум за соработка со приватниот сектор за спречување на корупцијата, судирот на интереси и јакнењето на интегритетот. Во поглед на заштитата на конкуренцијата е изработен Водич за спречување на незаконски договарања кај јавните набавки, зајакната е соработката меѓу Комисијата за заштита на конкуренцијата и другите институции, а се направени измени во Кривичниот законик со цел да се стимулира пријавувањето случаи на картели и други забранети договори. Во тек се истражувања за корупција во приватниот сектор и обуки со претставници од овој сектор за јакнење на интегритетот.

Сектор XI – Медиуми и граѓанско општество

Во овој сектор што покрива витални општествени сфери се утврдени вкупно 6 проблеми, по 3 во секоја од двете области, за чие совладување во Државната програма се утврдени вкупно 14 активности од кои, во изминатиот период, не се реализирани 6 активности. Согледаните проблеми поврзани со коорупцијата и судирот на интереси се : нетранспарентност при доделувањето на јавни финансиски средства на здруженијата и фондациите, стекнувањето статус на организации од јавен интерес, доделувањето јавни средства на наменски

основани здруженија што создава сомнеж за коруптивно и непродуктивно трошење на јавните средства, трошењето на јавни и буџетски средства во медиумите, концентрација на сопственост на медиуми и прикривање на сопственоста врз медиумите, поврзаност на медиумите со центрите на политичка моќ.

Врз процентот на **нереализираните** активностите влијае фактот што не се направени измени во Законот за здруженија и фондации во насоките утврдени во Државната програма, и тоа: статусот на организација од јавен интерес да не се доделува од посебена комисија туку да се добива по сила на законот со исполнување на законски утврдени услови како доказ за капацитетот, референтноста и квалитетот на работењето на здружението. Не е изменет Законот за да се спречи јавни финансиски средства да се доделуваат на наменски основани здруженија, односно не е создадена можност по принципот на функционано партнерство здруженијата да конкурираат со проекти пред органите на државната управа и да добиваат финансиска поддршка за реализација на активности што им се ним својствени и примерени. Со тоа би се овозможило домашните здруженија да остваруваат активности првенствено за потребите на македонското општество и со домашни средства. Исто така не е утврдена обврска членовите на извршните органи на управување на здруженијата да даваат анкетни листови и изјави за интереси, што е идеја и за сопствениците на медиумите. Како активност што сè уште не е реализирана е и воспоставувањето транспарентност и јасни критериуми при изборот на медиуми во кои се врши откуп на медиумски простор.

Како активности **во тек** се контролите што се вршат во поглед на примената на донесениот закон за медиуми од аспект на концентрацијата на медиумска сопственост на повеќе различни медиуми и создавањето доминантни субјекти на пазарот, учеството на странски лица во медиумската сопственост и на поврзаноста меѓу носители на јавни функции и сопственост на медиуми. Исто така во тек се одделни интервенции со подзаконски акти во врска со финансиската поддршка на одделни здруженија и фондации со средства од буџетите и јавните фондови, отчетноста за користењето на финансиските средства од страна на граѓанските организации и трошењето на јавните средства во медиумите. Во овие активности е од посебно значење, за да се постигнат посакуваните цели за пресретнување на факторите на ризик од создавање на корупција и судир на интереси, интервенциите да се прават во вистинските насоки утврдени во Државната програма, а не со нив практично да се одбегне целта и да се разводни вистинската смисла.

II.2. ПОСТАПУВАЊЕ ВО СПРЕЧУВАЊЕТО НА КОРУПЦИЈАТА

Државната комисија за спречување на корупцијата спроведувајќи ги своите законски надлежности во делот на спречувањето на корупцијата во вршењето на јавните овластувања, службената должност и политиката, во вршењето на работите од јавен интерес континуирано постапуваше по конкретни предмети, и тоа:

I. Во периодот јануари - декември 2014 година се оформени вкупно 158 предмети, од кои 141 по пријава за постоење елементи за корупција од граѓани, правни лица и други и 17 предмети оформени по сопствена иницијатива на ДКСК. Во наведениот период ДКСК постапуваше по вкупно 426 предмети од областа на спречување на корупцијата, од нив, решени се вкупно 193 предмети.

II. Во врска со изборниот процес на претседателските и предвремените парламентарни избори 2014 година беа оформени вкупно 1356 предмети, од кои 1335 по барања мислења за примена на одредбите од Законот за спречување на корупцијата, 5 предмети по исто толку пријави од една политичка партија, 6 предмети по пријава од една политичка партија, 1 предмет по пријава од здружение и 9 предмети беа оформени по сопствена иницијатива на ДКСК.

Како резултат на постапувањето на ДКСК во текот и по завршувањето на изборниот процес решени се вкупно 1351 предмет, од кои дадени се 1335 мислења и решени се 16 предмети (предметите по сопствена иницијатива на ДКСК и предметите оформени по пријавите доставени од политички партии и здружението).

Во следната табела се прикажува бројот на предметите со корупциска содржина по одделни области:

ОБЛАСТ	РЕШЕНИ ПРЕДМЕТИ
СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ВРШЕЊЕ НА ЈАВНИТЕ ОВЛАСТУВАЊА	57
СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ ОД ЈАВЕН ИНТЕРЕС	71
ПРАВОСУДСТВО	31
СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА ВО ПОЛИТИКАТА	1351
ДРУГИ ПРЕДМЕТИ	34
ВКУПНО	1544

Од предметите врз кои ДКСК има работено може да се констатира дека најчести форми на коруптивно однесување се злоупотребата на јавните овластувања во располагањето со буџетските и јавните средства и добра, несовесното вршење на јавните овластувања, пречекорувањето на службените овластувања, подредувањето на јавниот интерес на приватниот, групен или личен интерес, трговија со влијание, прикривање на имотната состојба и промените во неа, отсуство на интегритет и отпорност кон корупција, при што е евидентно дека ваквите девијации се најдиректно изразени во локалната сфера со непосредни последици врз индивидуалните права на граѓаните.

Во 7 предмети ДКСК одлучи до Јавното обвинителство на Република Македонија да покрене Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на избрани или именувани функционери, службени лица или одговорни лица во јавни претпријатија, јавни установи и други правни лица што располагаат со државен капитал, додека во 3 предмети ДКСК одлучи да покрене иницијатива за поведување постапка пред надлежен орган за разрешување на одговорно лице.

II.2.1. Иницијативи за поведување постапка за кривично гонење согласно со членот 49 став 1 алинеја 6 од Законот за спречување на корупцијата

1. Постапувајќи по предмет оформен по сопствена иницијатива, а во врска со состојбата на сметката на основниот буџет на општина Арачиново, Државната комисија за спречување на корупцијата до Јавниот обвинител на Република Македонија и до Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција достави Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на службените лица:

-Б.Б. градоначалник на општина Арачиново во 2010 година и на други службени лица од општина Арачиново одговорни за спроведување на постапките за јавни набавки за потребите на општината поради основано сомневање дека во 2010 година, при застапувањето и претставувањето на општината, при располагањето со средствата на општината и при спроведувањето на постапките за јавни набавки, не обезбедиле законито користење и заштита на средствата сопственост на општината.

-М.Б. градоначалник на општина Арачиново во периодот 2005-2009 година и на други службени лица од општината поради основано сомневање дека во 2008 година, при застапувањето и претставувањето на општината, при располагањето со средствата на општината и при спроведувањето на постапка за јавна набавка за извршување на работи – изградба на улици во Арачиново,

не обезбедиле законито користење и заштита на средствата сопственост на општината, така што со искористување на својата службена положба и овластување, како и со пречекорување на своите службени овластувања, по основ на спроведената постапка за јавна набавка и склучен договор и анекс договор за истата на општина Арачиново и нанеле значителна штета и создале можност за прибавување, за себе или за друг значителна имотна корист со што сториле кривични дела злоупотреба на службена положба и овластување од член 353 став 3 и став 5 во врска со став 1 од Кривичниот Законик на Република Македонија и несовесно работење во службата од член 353-в од Кривичниот Законик на Република Македонија. Посочените лица со искористување на својата службена положба и овластување, како и со пречекорување на своите службени овластувања, на општина Арачиново и нанеле значителна штета и создале можност за прибавување, за себе или за друг значителна имотна корист.

Постапката е во тек.

2. Постапувајќи по предмет оформен врз основа на Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршена ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Македонски железници Транспорт АД – Скопје за 2010 година, Државната комисија за спречување на корупцијата до Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција и до Јавниот обвинител на Република Македонија достави Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на службените лица:

-Б.К. претседател на Управен одбор – Генерален директор на Македонски железници Транспорт АД – Скопје, во периодот од 01.01.2010 година до 12.05.2010 година,

-О.Д. претседател на Управен одбор – Генерален директор на Македонски железници Транспорт АД – Скопје, во периодот од 12.05.2010 година до 31.12.2010 година,

- како и други службени лица при Македонски железници, Транспорт АД-Скопје кои постапувале во спроведување на постапките за јавни набавки за потребите на Македонски железници, Транспорт АД - Скопје во текот на 2010 година, бидејќи постои основано сомневање дека во текот на 2010 година сториле кривични дела злоупотреба на службена положба и овластување од член 353 став 3 и став 5 во врска со став 1 од истиот член и несовесно работење во службата од член 353-в од Кривичниот законик на Република Македонија со тоа што во раководењето и во располагањето со средствата на друштвото низ финансиските трансакции спроведени во текот на ревидираниот период,

користејќи ја својата службена положба и овластувањата им нанеле значителна штета на Македонски железници, Транспорт АД – Скопје и на Буџетот на Република Македонија и создале можност за прибавување, за себе или за друг, значителна имотна корист.

Постапката е во тек.

3. Постапувајќи по предмет оформен врз основа на Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за извршена ревизија на финасиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Советот за радиодифузија за 2010 година, Државната комисија за спречување на корупцијата до Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција и до Јавниот обвинител на Република Македонија достави Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на З.С. претседател на Советот за радиодифузија во 2010 година и други одговорни лица кои во периодот 2006 - 2011 година ја вршеле функцијата претседател, заменик-претседател и членови на Советот за радиодифузија, бидејќи постои основано сомневање дека во текот на вршењето на службената должност сториле кривични дела несовесно работење во службата од член 353-в став 2 и став 3 во врска со став 1 и злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 став 1 и став 5 од истиот член од Кривичниот законик на Република Македонија со пропуштање на должниот надзор, со исплати на средства за проекти од јавен интерес спротивно на законот и по истек на крајниот рок за истите, со преземање на мерки за наплата на ненаплатени побарувања од одделни трговски радиодифузни друштва, со неиницирање и неспроведување на постапка за одземање на дозволи за вршење на профитна - радиодифузна дејност на одделни трговски радиодифузни друштва во случаи и при постоење на услови утврдени со закон и на други начини при што очигледно селективно, пристрасно и несовесно постапувале во вршењето на своите овластувања и должности и со тоа за други лица или за себе прибавиле поголема имотна корист, а на СРД и на Буџетот на Република Македонија им нанеле значителна штета. Воедно, со неизвршување на својата службена должност за други лица или за себе прибавиле имотна корист на штета на средствата од Буџетот на Република Македонија, како и со искористување на својата службена положба при располагањето со средствата на СРД вршеле исплати на средства без потврда за извршени услуги - за преглед и оценка на проекти од јавен интерес и други недокументирани и незаконски исплати, како и создавале предности и погодности од друг вид за одделни лица, со што за други лица или за себе прибавиле имотна корист на штета на средствата на СРД и на Буџетот на Република Македонија.

Известување од ОЈО за гонење организиран криминал и корупција со кое известува дека нема место за јавнообвинителска интервенција за кривични дела за кои се гони по службена должност.

4. Државната комисија за спречување на корупцијата постапувајќи по предмет во врска со незаконско работење на директорот на Средното училиште на Град Скопје „Георги Димитров“-Скопје покрена иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на С.С. директор на СУГС „Георги Димитров“ -Скопје, бидејќи постои основа за сомневање дека сторил кривично дело злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 став 5 в.в. со став 1 од КЗ, затоа што ја искористил службената положба и овластување на начин што во текот на 2012 и 2013 година спротивно на одредбите од Законот за средното образование и Одлуката на Советот на Град Скопје од 04.02.2010 година донел вкупно 27 поединечни одлуки за исплата на еднократна награда на вработени во училиштето во вкупен износ од 225.600,00 денари; предложил финансиски извештај со состојба на 31.12.2012 година со нереални податоци за планираните и реализираните приходи и расходи, потценувајќи ги за 1.789.295,00 денари, односно 1.814.250,00 денари; одобрил барања на вонредни ученици за полагање испити без одобрение на Училишниот одбор и спротивно на одредбите од Правилникот за начинот на следење, проверување и оценување, полагање на испити и напредување на учениците во средното училиште, овозможил спротивно на одредбите од Законот за јавните набавки, без да биде спроведена постапка за јавна набавка да бидат набавени стоки и услуги, како и да се изврши исплата на средства од училиштето без комплетна документација, со што овозможил прибавување корист за себе или друг и нанесување штета на училиштето.

Постапката е во тек.

5. Државната комисија за спречување на корупцијата оформи предмет по сопствена иницијатива, кој се однесува на незаконско работење на службените лица Д.П. претседател на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија и на членовите на Комисијата за 2012 година покрена иницијатива за поведување постапка за кривично гонење, бидејќи постои основа за сомневање дека сториле кривично дело злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 од КЗ, затоа што во текот на 2011 и 2012 година искористувајќи ја службената положба и овластување му овозможиле на домашно правно лице вршење на енергетска дејност од јавен интерес и остварување на приходи од таа дејност без да му биде издадена лиценца;

овозможиле да не биде пресметан и наплатен приход од годишен надоместок за 2012 година на странско правно лице на кое му е издадена лиценца за вршење енергетска дејност; овозможиле незаконски да бидат потрошени 2.057.000,00 денари на име исплата на дополнителна плата за работна успешност за 2012 година на сите вработени во висина од по 100% од нивната плата; овозможиле спротивно на одредбите од Законот за авторското право и други сродни права во текот на 2010, 2011 и 2012 година незаконска исплата на средства во вкупен износ од 6.116.000,00 денари бруто, односно 5.356.000,00 денари во нето износ на вкупно 14 вработени, како и овозможиле во текот на 2012 година, без да биде спроведена постапка за јавна набавка да бидат набавени услуги во вкупна вредност од 608.000,00 денари, а сето на штета на средствата со кои располага Комисијата и стекнување противправна имотна корист од страна на правни субјекти.

Постапката е во тек.

6. Во 2014 година е постапувано по предмет оформен во врска со незаконското работење во Државниот студентски дом „Никола Карев“ Охрид, при што ДКСК покрена Иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на лицата Б.Д. в.д директор од 31.08.2007 година до 07.10.2009 година и М.Р. в.д директор од 07.10.2009 година до 22.06.2010 година, кога бил именуван за директор на Државниот студентски дом „Никола Карев“ Охрид, поради основи на сомневање дека во 2008 и 2009 година сториле кривично дело злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 став 3 и став 5 в.в. со став 1 од Кривичниот законик на Република Македонија. Именуваните лица, при располагањето со средствата на Државниот студентски дом, при спроведувањето на постапките за јавни набавки и доделувањето на договори за јавни набавки, не обезбедиле законито користење и заштита на средствата сопственост на државниот студентски дом и притоа е нанесена штета на установата и на средствата од Буџетот на Република Македонија.

Постапката е во тек.

7. Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформен во врска со незаконско работење на Државниот студентски центар „Скопје“ - Скопје, покрена иницијатива за поведување постапка за кривично гонење на К.П. и други одговорни лица на Државниот студентски центар „Скопје“ - Скопје, бидејќи постои основа за сомневање дека сториле кривично дело злоупотреба на службената положба и овластување од член 353 од КЗ, затоа што во текот на 2009 година искористувајќи ја службената положба и

овластување незаконски и ненаменски потрошиле средства на Државниот студентски центар, со што е нанесена штета на буџетот на Државниот студентски центар и е создадена можност за стекнување противправна имотна корист за себе или за друг.

Постапката е во тек.

II.2.2. Иницијативи за поведување постапка за разрешување, сменување или примена на други мерки на одговорност на избрани или именувани функционери согласно со членот 49 став 1 алинеја 5 од Законот за спречување на корупцијата

1. Постапувајќи по предмет оформен по пријава, во која се укажува на незаконско работење на директорот на Средното општинско училиште „Наум Наумовски-Борче“ Крушево, Б.П. до градоначалникот на општина Крушево ДКСК покрена иницијатива за поведување постапка за разрешување на директорот на ова училиште, поради незаконско работење и нанесување штета на буџетските средства со кои располага училиштето.

Градоначалникот на општина Крушево постапи по покренатата иницијатива на ДКСК и со решение го разреши од функцијата директор на СОУ „Наум Наумовски-Борче“ Крушево.

2. Постапувајќи по предмет оформен по пријава во која се укажува на постоење судир на интереси при реализација на постапка за вработување во Основното училиште „Климент Охридски“ с.Облешево, Општина Чешиново Облешево, Државната комисија за спречување на корупцијата покрена иницијатива за поведување постапка за разрешување на лицето А.С. директор на Основно училиште „Климент Охридски“ с.Облешево, Општина Чешиново Облешево, поради основано сомневање дека на свој личен интерес ги подредил службените должности преземајќи дејствија за вработување на неговата ќерка, при што освен што не постапил согласно со одредбите од Законот за спречување судир на интереси и не презел мерки за спречување на појавата на судир на интереси, туку во својство на одговорно лице потпишал договор за вработување на ова лице во споменатото училиште, односно потпишал акт од позиција на фактички судир на интереси што е незаконито дејствие.

Постапката е во тек.

3. Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформен по пријава, во која се укажува на незаконско работење на директорот на Средното училиште на Град Скопје „Георги Димитров“ Скопје, до градоначалникот на Град Скопје покрена иницијатива за поведување постапка за разрешување на директорот на СУГС „Георги Димитров“ Скопје С.С. поради незаконско работење и нанесување штета на буџетските средства со кои располага училиштето.

Постапката е во тек.

Во практиката на ДКСК има повеќе случаи каде што одделни градоначалници не ги спроведуваат иницијативите на ДКСК за разрешување директори во образовните институции. Градоначалниците самоволно толкувајќи си го законот, на ваквата неспорна надлежност на ДКСК што произлегува од Законот за спречување на корупцијата и ги спротивставуваат законите за основно и за средно образование и бараат по иницијативите на ДКСК да се произнесат училишните одбори. Факт е дека училишните одбори немаат надлежност да постапуваат по иницијативите на ДКСК туку исклучиво и само градоначалниците кои со ваквото однесување го игнорираат законот.

II.2.3. Постапување во спречувањето на корупцијата во политиката

Постапувајќи согласно со надлежностите утврдени во Законот за спречување на корупцијата и Изборниот законик, како и во претходните изборни циклуси, Државната комисија за спречување на корупцијата имаше активна улога и во изборниот процес поврзан со изборот за Претседател на РМ и предвремените избори за пратеници во Собранието на Република Македонија 2014 година.

Од оформените вкупно 1356 предмети, 1335 беа по барања мислења за постапувањето на субјектите за време на одвивањето на овој вонредно значаен процес од аспект на пресретнување на незаконски располагања со јавните добра и нивно ставање во функција на изборите. Во таа смисла државните органи, институции и поединци, со цел да пресретнат прекршување на законот и на етичките норми во изборите, бараа мислење од ДКСК дали може да преземат одредени дејствија во изборниот период какви што се постапките за вработување на неопределено и определено време, постапките за јавни

набавки, постапките за издавање под закуп на имот во државна сопственост и други видови располагања со државен имот, како и мислења по барања за вонредни исплати на буџетски или фондовски средства и други располагања со буџетски средства на централно и на локално ниво. Остварувајќи ја својата превентивна улога ДКСК се произнесе по секое од бараните мислења давајќи објасненија на законските норми и соодветни сугестии и препораки.

По пријавите на политичките партии ДКСК оформи 5 предмети по исто толку пријави од една политичка партија, 6 предмети по пријава од една политичка партија, 1 предмет по пријава од здружение и 9 предмети беа оформени по сопствена иницијатива на ДКСК.

Предмети отворени по пријави на подносители

1. Во врска со постапувањето по петте предмети оформени по 5 пријави од една политичка партија основите за поднесување се различни иако се сведуваат на кршење на членот 12 од Законот за спречување на корупцијата, и тоа:

-Пријава со сомневање за злоупотреба на буџетски средства во изработката и печатењето на Отчетот за сработеното на Претседателот на Република Македонија 2009-2014 кој во својство на кандидат за претседател на Република Македонија на 14.03.2014 година го промовираше Отчетот за сработеното во претходниот мандат. Со цел утврдување на фактичката состојба, ДКСК ги презеде сите претходни дејствија за прибирање на потребните информации и документи и предметот до 31.12.2014 година беше во тек на обработка.

-По истиот основ, сомневање за повреда на член 12 од Законот за спречување на корупцијата, беше пријавата за учество на работници на ЈП „Комуналец“ Прилеп на предизборниот митинг на кандидат за претседател на Република Македонија со поставување бина и заштитни огради на плоштадот во Прилеп. ДКСК презеде мерки за утврдување на таквите сомневања така што побара информации и релевантна документација од ЈП „Комуналец“ Прилеп. По разгледување на добиените информации и документација, ДКСК утврди дека во конкретниот случај сомневањата не се основани. Имено, видно е од доставената документација дека услугата дадена од страна на ЈП „Комуналец“ Прилеп е платена од страна на нарачателот на услугата. Со оглед на ваквата фактичка состојба, ДКСК заклучи дека нема елементи за натамошно постапување во конкретниот случај.

Подносителот на пријавата е известен за одлуката на ДКСК.

-Во предметот во кој подносителот пријавува дека раководни лица во ЈКП Валандово, Шумска полиција во Валандово и Македонски шуми Валандово, преземале партиски активности за време на изборна кампања во текот на работното време. Државната комисија за спречување на корупцијата презеде мерки за утврдување на таквите сомневања така што побара информации и документација од посочените јавни институции. По разгледувањето на добиените информации и документација, Државната комисија за спречување на корупцијата утврди дека во конкретниот случај сомневањата не се потврдени и донесе заклучок дека нема елементи за нејзино натамошно постапување по овој предмет. Воедно, за дел од доставената документација предметот е отстапен на надлежно постапување на Државниот управен инспекторат при Министерството за информатичко општество и администрација.

Подносителот на пријавата е известен за одлуката на ДКСК.

-Во предметот во кој подносителот пријавува користење на возило на АД „ЕЛЕМ“ во државна сопственост - Битола за дистрибуција на изборен материјал на политичка партија во период на изборен процес, ДКСК ја разгледа доставената пријава и прилогот кон истата при што заклучи дека во наводите и прилозите во пријавата, не се содржани основни податоци, па оттука не може со сигурност да се утврди постоење основи за сомневањата изнесени во пријавата. По дополнителна проверка, ДКСК заклучи дека нема доволно елементи за утврдување основаност на сомневањата за кршење на одредбите од Законот за спречување на корупцијата.

Подносителот на пријавата е известен за одлуката на ДКСК.

- Постапувајќи по предмет оформен по пријава поднесен од политичка партија во која се укажува на повреда на одредбите од Законот за спречување на корупцијата од причина што во период од денот на донесување одлука за распишување на избори, па се до завршување на изборот на претседател на Република Македонија, пратеници во Собранието на Република Македонија и изборот на Владата на Република Македонија, било користено возило во сопственост на општина Кисела Вода со кој бил дистрибуиран изборен материјал на една политичка партија, побарани се информации од Градоначалникот на општина Кисела Вода и од МВР. До крајот на извештајната 2014 година предметот беше во работа.

2. Во врска со постапувањето по шесте предмети оформени по една пријава од една политичка партија основите за поднесување се различни иако се сведуваат на кршење на членот 12 од Законот за спречување на корупцијата, и тоа:

-Предмет во кој се укажува на низа незаконитости поврзани со исплати на надоместоци и други исплати од Буџетот на Државниот универзитет во Тетово на службени лица вработени во овој универзитет. Со цел да ја утврди фактичката состојба во конкретниот случај, Државната комисија за спречување на корупцијата побара од Управата за финансиска полиција и Министерство за образование и наука - Сектор за внатрешна ревизија да извршат контрола и внатрешна ревизија над материјално - финансиското работење на Универзитетот и за преземеното да ја известат ДКСК. По утврдување на фактичката состојба иницирано е надлежно постапување на јавниот обвинител.

- ДКСК постапуваше по предмет оформен врз основа на доставени списи во кои се укажува на сомневања за злоупотреба на средства од буџетите на општините во функција на финансирање на предизборни активности на политичките партии за време на изборниот процес во 2013 година, преку достава на понуди и про-фактури за набавка на компјутерска опрема и материјали, како и за поправка и одржување на компјутерска опрема, по кои се вршени набавки и исплати од средства на општините Студеничани и Желино кон две правни лица. За утврдување на целосната фактичка состојба за посочените дејствија, од општините Студеничани, Желино и Брвеница беа прибавени информации и списи за набавките и плаќањата кон наведените правни лица. Врз основа на прибавените информации и документација ДКСК утврди дека две од трите општини оствариле должничко-доверителски односи со двете правни лица, но дека истите имаат карактер на редовни набавки на стоки и услуги, односно на закуп на техничка опрема, па оттаму и дека сомневањата за злоупотреба на средства од буџетите на општините не се основани. Со оглед на вака утврдената фактичка состојба, ДКСК заклучи дека нема елементи за натамошно постапување во предметниот случај.

-ДКСК постапуваше по предмет оформен по доставена писмена документација кон која не се доставени соодветни прилог списи за да се утврди основаноста на сомневања за злоупотреби. ДКСК заклучи дека нема елементи за надлежно постапување во овој предмет.

-Во ДКСК е оформен предмет по доставен договор од спроведена постапка за јавна набавка во Министерството за одбрана во 2012 и 2013 година. Станува збор за договори кои се однесуваат на итна набавка на мазут за затоплување на згради и др. потреби на АРМ, потпишани од страна на министрите Ф.Б. и Т.Џ. како законски застапници за Министерството, склучени

со ДПТУ „Пуцко Петрол“ ДОО Пласница, без тендер. Заради проверка на наводите од пријавата и заради целосно утврдување на фактичката состојба за случајот, до Министерството за одбрана доставено е барање за информации и документација во врска со предметните јавни набавки. По повторно разгледување на предметот и добиениот одговор, врз основа на целосниот увид во добиената документација, ДКСК констатира дека за случајот не се потврдени предметните наводи и заклучи дека нема елементи за натамошно постапување по овој предмет.

До Државниот завод за ревизија е доставена препорака со предлог во својата годишна програма за работа во делот на планирани ревизии да ја стави и ревизијата на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Министерството за одбрана за 2012 и 2013 година.

-До ДКСК е доставен склучен договор меѓу Министерството за одбрана и Е.М.Д. (во својство пратеник) за консултативно – интелектуални услуги склучен на 07.05.2013 година за вршење на интелектуални услуги за потребите на Министерството за месечен надоместок од 30.000,00 денари. Постапувањето по овој предмет е во тек.

-До Државната комисија за спречување на корупцијата се доставени списи, односно договор за консултативно-интелектуални услуги склучен помеѓу Министерството за одбрана на Република Македонија и В.П. давател на услуги/консултант, со цел ДКСК да постапи од аспект на своите надлежности. Од аспект на спречување на корупцијата и на судирот на интереси ДКСК не утврди елементи за оспорување на законитоста за склучување ваков договор во однос на двете договорни страни.

Предмети отворени по сопствена иницијатива

1. Во јавноста беа изнесени информации дека Претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија, ЖМ со Одлука на Владата на РМ е именуван за член на Управниот одбор на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија.

ДКСК ги провери наводите и во известувањето добиено од Владата на РМ е наведено дека именувањето на ова лице е согласно со член 8 од Законот за пензиското и инвалидско осигурување, што подразбира членување на синдикатот во органот на управување на Фондот. ДКСК донесе заклучок дека нема елементи за натамошно постапување на ДКСК.

2. Во јавноста беа изнесени информации дека во општината Василево се започнати градежни работи поврзани со изградба на канализациона мрежа во

присуство на заменик-претседателот на Владата на Република Македонија и министерот за финансии, истовремено кандидат за пратеник, З.С. На барање на ДКСК од општината Василево е добиена информација дека ЗС присуствувал на отпочнувањето на градежните работи на канализационата мрежа во с.Пиперово и с.Ангелци и дека истата како инвестициона активност е предвидена во Програмата за изградба на системи за одводнување и прочистување на отпадните води во општина Василево за 2014 година донесена од советот на општина Василево и обезбедени средства од Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој.

Во согласност со јасните законски норми од Законот за спречување на корупцијата и Изборниот законик, ДКСК донесе заклучок дека нема елементи за натамошно постапување на ДКСК во конкретниот случај.

3. Во јавноста беа изнесени информации дека во општина Градско на 02.02.2014 година е започнато изведување градежни работи поврзани со изградба на локален пат во присуство на заменик-министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство З.К.

ДКСК постапуваше согласно со режимот утврден со членот 11 став 2 од Законот за спречување на корупцијата во врска со изградбата на нови инвестициони објекти во изборен период, и при тоа побара информации од општина Градско. Добиено е известување дека заменик министерот присуствувал на отпочнувањето на градежните работи на локалниот пат од браната Подлес до с.Подлес, општина Градско и истата како инвестициона активност е предвидена во Инвестиционата програма на општина Градско за 2014 година и се обезбедени средства од Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој. Со оглед на тоа дека се работи за инвестиција планирана во Годишната програма и средствата се обезбедени во годишен буџет, ДКСК заклучи дека нема елементи за натамошно постапување на ДКСК во конкретниот случај.

4. Државната комисија за спречување на корупцијата постапуваше по предмет оформен врз основа на информации изнесени во јавноста во врска со барања за обесштетување на граѓани кои пријавиле штети од елементарни непогоди.

ДКСК констатира дека се работи за веќе утврдени штети за кои што одлуката за нивно надоместување е донесена пред денот на распишување на изборите што се покриваат со строго наменски средства трансферирани од Буџетот на Република Македонија на сметка на буџетот на единиците на локалната самоуправа. Поради тоа ДКСК заклучи дека нема елементи за натамошно постапување во овој предмет.

5. Државната комисија за спречување на корупцијата постапуваше по предмет оформен врз основа на информации за најавено покачување на пензиите во Република Македонија од февруари 2014 година.

Од министерството за труд и социјална политика е добиен одговор дека усогласувањето на пензиите произлегува од Законот за ПИОМ. Произлегува дека не станува збор за вонредна исплата па оттаму ДКСК заклучи дека нема елементи за натамошно постапување.

6. Државната комисија за спречување на корупцијата по сопствена иницијатива отвори предмет во врска со наводи во медиумите за незаконитости во постапката за потпишување анекси на основниот договор за изградба на новата административна зграда, во паркот спроти хотел „Бристол“-Скопје. Во постапувањето ДКСК утврди дека се работи за анекс договор за непредвидени градежни работи на терен предизвикани од подземни води, потпишан од одговорните лица во Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката како инвеститор на објектот. Оттаму, ДКСК констатира дека не се потврдуваат наводите за овој случај и заклучи дека нема елементи за натамошно постапување по овој предмет.

7. Државната комисија за спречување на корупцијата по сопствена иницијатива отвори предмет врз основа на јавно изнесените барања од политичка партија, ДКСК да преземе мерки против градоначалникот на Градот Скопје К.Т. кој како што се наведува, со пари од Буџетот на град Скопје во предизборниот период ја платил рекламата - Отчетот за сработеното, дистрибуирана како прилог во дневниот весник „Дневник“.

Државната комисија за спречување на корупцијата во своето постапување констатира дека дека Отчетот за сработеното во 2013 година содржи куси текстуални и фото информации за сработеното од органите на Град Скопје во 2013 година и дека Отчетот е даден во прилог на викенд изданието на дневниот весник „Дневник“ и е делен како бесплатен примерок на граѓаните, а дека дневниот весник е користен само како најлесен начин на дистрибуција. Оваа активност е во согласност со членот 8 од Законот за локална самоуправа и Статутот на Град Скопје, односно не се работи за платено политичко рекламирање со средства од буџетот на градот. Од тие причини, Државната комисија за спречување на корупцијата констатира дека не се потврдуваат јавно изнесените наводи за кршење на одредбите од Изборниот законик и заклучи дека нема простор за нејзино надлежно постапување.

8. Државната комисија за спречување на корупцијата постапуваше по предмет оформен по наводи за злоупотреба на општинското гласило „Урбан“ во

партиска промоција на З.П. кандидат за претседател од политичката партија Граѓанска опција за Македонија – ГРОМ, чиј лидер е градоначалникот на општина Карпош С.Ј.

ДКСК од градоначалникот на општина Карпош обезбеди информација дека печатењето на весникот „Урбан“ било предвидено во планот за јавни набавки на општината за 2014 година, а објавувањето на спорниот број на гласилото „Урбан“ е пред почетокот на изборниот процес. По разгледување на добиените информации ДКСК констатира дека нема елементи за нејзино натамошно постапување во овој предмет.

9. Државната комисија за спречување на корупцијата постапуваше во предмет оформен врз основа на јавно изнесени информации за користење службено возило на општина Куманово управувано од лице кое не е вработено во општината, во кое при извршена сообраќајна контрола биле забележани пропагандни материјали на една политичка партија. Во постапувањето по предметниот случај Државната комисија за спречување на корупцијата прибави соодветни информации од повеќе надлежни институции и по нивното разгледување заклучи дека нема елементи за натамошно надлежно постапување по овој предмет.

Пријава од здружение

Предметот е оформен врз основа на писмено известување, за наводни прекршувања на законите во сферата на финансирањето на изборните кампањи во 2013 и 2014 година.

Во постапувањето по предметот, ДКСК констатира дека за посочените случаи постапила и постапува и врз основа на пријави од други подносители, во врска со истите посочени случаи на евентуални злоупотреби и тоа:

1. Во пријавата, доставена од друг подносител - една политичка партија се изнесени сомневања за злоупотреба на буџетски средства и средства од јавни фондови преку учество на работници на ЈП КОМУНАЛЕЦ – Прилеп во поставување бина и заштитни огради на плоштадот во Прилеп, по повод предизборен митинг на кандидат за претседател на Република Македонија.

Врз основа на утврдената фактичка состојба поткрепена со прибавените информации и документација ДКСК утврди дека во овој случај сомневањата не се потврдени и заклучи дека од аспект на одредбите од ЗСК нема елементи за натамошно надлежно постапување по истиот.

2. По пријава за злоупотреба на средства од буџетите на општините за финансирање на предизборни активности во изборниот процес во 2013 година,

преку достава на понуди и про-фактури за набавка на компјутерска опрема и материјали, како и за поправка и одржување на компјутерска опрема, по кои се вршени набавки и исплати од средства на општините за што се извршени соодветни проверки во општините Студеничани, Желино и Брвеница.

По извршените проверки во општина Желино е утврдено дека немало никакви должничко-доверителски односи со посочените правни лица, додека општините Студеничани и Брвеница оствариле должничко-доверителски односи со посочените правни лица, при што се утврди дека тие имаат карактер на редовни набавки на стоки и услуги, односно на закуп на техничка опрема. Од тоа произлезе дека сомневањата за злоупотреба на средства од буџетите на наведените општини се неосновани, односно дека нема елементи за натамошно надлежно постапување.

3. По наводи за злоупотреба на службената положба и овластувањата од службени лица во Министерството за економија, врз основа на изјава на претприемач презентирани на прес конференција на политичка партија, дека му се барани пари за добивање концесија, ДКСК констатира дека веќе има постапено по ваков предмет и при тоа има утврдено дека пријавителот не поднел документација како што налага постапката. Оттаму, ДКСК заклучи дека во случајот нема основа за нејзино надлежно постапување.

4. По наводи за злоупотреба во периодот на изборниот процес - со истакнување знаме на политичка партија на медицинско возило сопственост на ЈЗУ Општа болница „Борка Талески,, Прилеп, ДКСК констатира дека наводите не се потврдени со што нема елементи за нејзино натамошно постапување.

Постапување на ДКСК во врска со вкупните финансиските извештаи од учесниците на изборниот процес

-Претседателски избори и предвремени парламентарни избори во 2014 година

Во однос на примената на одредбите на Изборниот законик, учесниците на изборната кампања имаат обврска до ДКСК, ДЗР и ДИК да достават вкупен финансиски извештај за наменската сметка на изборната кампања во рок од 30 дена од денот на завршување на изборната кампања.

Согласно со членот 85 од Изборниот законик во законскиот утврден рок, до ДКСК, од вкупно 4 учесника на изборната кампања што учествувале на изборите за Претседател на Република Македонија, сите 4 учесници доставија вкупен финансиски извештај. Додека, од вкупно 14 учесници на изборната кампања на предвремените избори за пратеници во Собранието на РМ 2014, 13

учесници на изборната кампања – коалиции и политички партии, доставиле вкупен финансиски извештај за приходите и расходите на наменската жиро - сметка за изборната кампања на предвремените парламентарни избори 2014 до ДКСК.

Постапувајќи согласно членот 178-а од Изборниот законик, Државната комисија за спречување на корупцијата утврди дека еден учесник во изборна кампања не поднел вкупен финансиски извештај. Оттаму, ДКСК спроведе постапка за порамнување со споменатиот учесник, кој не се јави на закажаните термини за порамнување, по што ДКСК достави барање за поведување прекршочна постапка до надлежниот суд. Оваа постапка е во тек.

– Ефекти од постапувањето на ДКСК реализирани во 2014 во врска со локалните избори 2013 година

Согласно со членот 85 од Изборниот законик, во законски утврдениот рок до ДКСК од вкупно 121 организатор на изборна кампања колку што учествувале на Локалните избори 2013, 79 организатори на изборната кампања – коалиции, политички партии и група избирачи, доставиле вкупен финансиски извештај за приходите и расходите на наменската жиро -сметка за изборната кампања на локалните избори 2013 до ДКСК.

Постапувајќи согласно со членот 178-а од Изборниот законик, Државната комисија за спречување на корупцијата утврди дека 43 организатори на изборна кампања (односно 46 лица) не поднеле вкупен финансиски извештај и со нив спроведе постапка за порамнување пред поднесување барање за поведување прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Во периодот 01.01. – 31.12.2014 година од Основниот суд-Скопје I - суд за прекршоци се донесени 15 пресуди со кои обвинетите како организатори на изборната кампања се огласени за виновни за што е изречена прекршочна санкција, и тоа:

- во 4 предмети е изречена опомена
- во 11 предмети е изречена глоба

Незадоволна од изречените санкции од страна на надлежниот суд во делот на видот и висината на санкцијата, Државната комисија за спречување на корупцијата во 11 предмети изјави жалба до повисокиот суд - Апелационен суд Скопје поради погрешна примена на материјалното право и видот и висината на санкцијата, со кои бара при одмерување на глобата за сторениот прекршок првостепениот суд да има предвид дека за овој вид прекршок Изборниот законик предвидува глоба во висина од 4.000 евра до 5.000 евра поради што

смета дека првостепениот суд во конкретниот случај требал да изрече глоба во износ не понизок од минималниот предвиден во Законикот.

II.3. ЕВИДЕНТИРАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА ИМОТНАТА СОСТОЈБА НА СЛУЖБЕНИТЕ ЛИЦА

Согласно со членот 33 од Законот за спречување на корупцијата во извештајната 2014 година до ДКСК се доставени 441 анкетен лист по избор или именување на функција, 238 анкетни листови по престанок на функција, 45 известувања за промена на функцијата и 91 за повторен избор. Во истиот овој период добиени се 384 пријави за промена на имотната состојба, согласно со членот 34 од Законот во кој е пропишана обврската во текот на извршувањето на функцијата да се пријави секое зголемување на имотот чија вредност го надминува износот од 20 просечни плати исплатени во претходниот тримесечен период.

ПОДНЕСЕНИ АНКЕТНИ ЛИСТОВИ ВО 2014 ГОДИНА	
Анкетни листови по избор/именување на функција	441
Анкетни листови по престанок на функција	238
Промена на функција	45
Анкетен лист/Известување за повторен избор	91
Известувања за промена на имотна состојба	384
Вкупно	1199

Јавното објавување на податоците од анкетните листови на Веб страницата на ДКСК придонесе да се зголеми свеста за почитување на законската обврска за поднесување анкетен лист и за пријавување промени во имотната состојба, а со тоа се намали и бројот на лицата што не поднеле анкетен лист.

Во извештајната 2014 година ДКСК, согласно со законските надлежности против 51 избрани и наименувани функционери до надлежниот суд поднесе

барања за поведување прекршочни постапки поради недоставување анкетен лист, односно непријавување промени во имотната состојба. Во овој период по овие и по претходно поднесените барања судовите донеле 32 одлуки.

ДКСК и натаму има тешкотии со обезбедување на основните податоци (ЕМБГ и адреса на живеење) за функционерите кои не поднеле анкетен лист, а за кои треба да се поднесе прекршочна пријава. За надминување на овој проблем е предвидена конкретна активност во Државната програма за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси 2011-2015 со измена на Законот за спречување на корупцијата во насока на воведување регистар на функционери.

Во текот на 2014 година ДКСК до Управата за јавни приходи достави вкупно 58 барања за поведување постапка за испитување на имот и имотна состојба на избрани и наименувани лица.

Според известувањата од УЈП завршени се 37 постапки за испитување на имотот и имотната состојба иницирани од ДКСК во претходниот период. Од нив 35 постапки се запрени со заклучок, бидејќи е утврдено дека лицата против кои е поведена постапката немаат стекнато и не поседуваат имот што е поголем од оданочените приходи, односно имотот што го поседуваат потекнува од приходи што биле предмет на оданочување и претставуваат легално стекнат имот. Во еден случај е донесено решение со кое лицето се задолжува со персонален данок на доход по основ на непријавени и неоданочени приходи во износ од 4.902.613,00 денари. Во друг УЈП има донесено решение со кое лицето се задолжува со персонален данок на доход по основ на непријавени и неоданочени приходи во износ од 4.540.947,00 денари. Тоа значи дека од надлежното постапување на ДКСК во државната каса по основ на неплатени даноци се слеале 9.443.560,00 денари.

Во 2014 година ДКСК ја продолжи работата започната во претходните години за проверка на податоците дадени во анкетните листови, освен во постапките по пријави за корупција и преку системска проверка на содржината на анкетните листови на обврзниците од одделни сегменти на системот.

На доставените барања од страна на ДКСК, Министерството за внатрешни работи доставува податоци за моторните возила, Агенцијата за катастар на недвижности доставува податоци за недвижниот имот и Централниот депозитар за хартии од вредност доставува податоци за акции и обврзници на носителите на јавни функции чиешто анкетни листови се предмет на проверка. Со директен пристап до базата на податоци на Централниот регистар се врши споредба на податоците од анкетните листови со податоците од Трговскиот регистар и регистарот на други правни лица.

Државната комисија за спречување на корупцијата во извештајната година ја заврши постапката за проверка на податоците од анкетните листови на 35 градоначалници кои за прв пат беа избрани на функцијата на локалните избори во 2013 година како и на 38 лица на кои им престанала функцијата градоначалник. За 12 од овие лица, за кои е утврдено дека податоците не се совпаѓаат односно поседуваат имот кој не го пријавиле во анкетниот лист, ДКСК поднесе барања за поведување прекршочна постапка до надлежен суд и барања за поведување постапка за испитување на имотот и имотната состојба до Управата за јавни приходи.

Исто така ДКСК во 2014 година финансира со системската проверка на податоците од анкетните листови на 34 носители на јавна функција започната во 2013 година согласно со пропишаните Критериуми за начинот за определување на анкетни листови кои ќе бидат предмет на проверка, и тоа:

- 2 анкетни листови на носители на јавни функции од законодавната власт;
- 4 анкетни листови на носители на функции од извршната власт;
- 13 анкетни листови на носители на функции од судската власт;
- 15 анкетни листови на носители на функции во локалната самоуправа;

По извршените проверки за 4 од овие лица за кои Државната комисија утврди дека податоците не се совпаѓаат односно поседуваат имот кој не го пријавиле, поднесе барања за поведување прекршочна постапка до надлежен суд и барања за поведување постапка за испитување на имотот и имотната состојба до Управата за јавни приходи.

Согласно со членот 13 од Правилникот за начинот на постапување со анкетните листови на службените лица, државните органи, единиците на локалната самоуправа и правосудните органи до ДКСК ги доставуваа полугодишните прегледи за состојбата со поднесените анкетни листови на нивните вработени.

ДКСК континуирано ги обработува новите анкетни листови и ги ажурира измените на податоците за имотната состојба така што на својата веб страница (www.dksk.org.mk) ги објави податоците од сите 4008 анкетни листови на актуелните функционери согласно со членот 35 од Законот а во базата на податоци се внесени сите анкетни листови кои се поднесени од 2003 година заклучно со 2014 година.

III. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Државната комисија за спречување на корупцијата како единствена надлежна институција за спроведување на Законот за спречување судир на интереси, постапуваше непосредно во спречувањето на злоупотребата на јавните овластувања и должности на службените лица со цел да обезбеди спречување на можноста приватниот интерес на службеното лице да го загрози јавниот интерес, продолжи да прибира изјави за интереси од законските обврзници и да постапува по предметите во врска со изјавите за интереси како и по предмети што се однесуваат на фактички и можен судир на интереси кај службените лица.

III.1. РАБОТА ПО ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ

Во периодот од 01.01.2014 – 31.12.2014 година во ДКСК се оформени вкупно 171 предмет од областа на судирот на интереси, а завршени се вкупно 105 предмети. Предметите се оформени по пријави поднесени од службени лица, нивни претпоставени, односно функционери кои раководат со државните органи, од анонимни подносителите, како и по пријави од други заинтересирани лица, а предмети се оформени и по наоѓање на ДКСК.

Од целокупното постапување во текот на 2014 година, ДКСК во 77 случаи констатира постоење судир на интереси.

Согласно со член 25 став 1 алинеја 1 во врска со член 23 став 3 од Законот за спречување судир на интереси, ДКСК изрече вкупно 40 јавни опомени на службени лица што беа во судир на интереси поради кумулација на функции и повреда на член 9 од Законот за спречување судир на интереси и не постапија по нејзините укажувања, односно кои не се откажаа од извршувањето на кумулираните функции кои истовремено ги извршуваа.

Во два случаи, кога постапувањето на ДКСК по Законот за спречување судир на интереси беше исцрпено, а службените лица остануваа и натаму во состојба на судир на интереси, ДКСК оцени дека се работи за искористување и изигрување на службената положба и постапување и поднесе иницијативи за разрешување од извршување јавни овластувања и должности. Таквото постапување на ДКСК нужно произлегува од немањето можност согласно со законот да преземе други мерки во случај на констатиран судир на интереси

освен да изрече јавна опомена која во одредени случаи на директно непочитување на законот се покажува како недоволно ефикасно.

Изјавите за интереси што ги прибира ДКСК истовремено содржински ги проверува и притоа е констатирано дека кај службени лица најчесто се појавува судир на интереси преку кумулација на функции, истовремено извршување на изборна и управувачка функција и постапување во полза на блиски лица.

По однос на содржината на сите предмети од оваа област, може да се согледа дека институтот судир на интереси е осознаен од службените лица во смисла на нивна потреба судирот да се превенира, па оттаму најголемиот број предмети на ДКСК се барањата мислење дали одредено однесување или состојба би бил судир на интереси. Притоа може да се констатира дека службените лица главно ги почитуваат дадените мислења од страна на Државната комисија. Тоа покажува дека ДКСК целосно ја остварува својата превентивна улога и што е уште поважно дека службените лица покажуваат висок степен на подготвеност за почитување на законот и на етичките норми.

III.2. ИЗЈАВИ ЗА ИНТЕРЕСИ

Во овој временски период се примени вкупно 719 изјави за интереси од кои 345 изјави за интереси се од службени лица кои своите овластувања ги извршуваат во сферата на локалната самоуправа, 38 изјави во областа на правосудството и 336 изјави за интереси од службени лица во органите на државната власт.

Државната комисија за спречување на корупцијата во континуитет врши проверка на изјавите за интереси поднесени од службените лица од членот 20-а од Законот за спречување судир на интереси.

Од вкупниот број поднесени изјави за интереси ДКСК кај 57 службени лица констатира постапување спротивно на одредбите од Законот за спречување судир на интереси (кумулација на функции и повреда на член 9) и од овие лица по сопствена иницијатива е побарано да ја отстранат констатираната повреда на Законот за спречување судир на интереси, при што од нив 9 се завршени.

По проверката на поднесените изјави за интереси од предвремените Парламентарни избори од 2014 година, кај новоизбраните пратеници, ДКСК против 6 службени лица поради неподнесување на изјави за интереси поднесе барања за поведување прекршочна постапка пред Основниот суд Скопје 1 Скопје.

За квалитетот и ефикасноста во постапувањето на ДКСК е важно да се потенцира истовременото користење на двете бази на податоци со кои располага институцијата што овозможува целосен увид во материјалната состојба и во службените и лични релации на службените лица и нивните интереси. Создавањето и проверката на податоците во овие бази се покажува како нужна претпоставка за подобрување на работата на ДКСК.

Вкупниот број на изјави за интереси доставени до ДКСК сметано од моментот на воспоставување на обврската за нивно поднесување, согласно со измените на Законот за спречување судир на интереси во 2009 година, а заклучно со крајот на 2014 година изнесува 6.539 изјави за интереси.

2014	ПОДНЕСЕНИ ИЗЈАВИ ЗА ИНТЕРЕСИ
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	345
ПРАВОСУДСТВО	38
ДРЖАВНИ ОРГАНИ	336
ВКУПНО	719

III.3. ИЗВРШЕНИ ПРОВЕРКИ НА ПОДНЕСЕНИТЕ ИЗЈАВИ ЗА ИНТЕРЕСИ

Согласно со изготвениот план и динамика за проверка на содржината на изјавите за интереси од 2014 година се вршеше проверка на изјавите за интереси поднесени од службените лица носители на судската власт – судиите и во областа на правосудството – јавните обвинители.

Во првиот квартал на 2014 година предмет на проверка беа изјавите за интереси поднесени од страна на судиите на Основните судови во: Крушево, Неготино, Охрид, Прилеп, Радовиш, Ресен, Свети Николе, Струга, Струмица, Тетово и Штип. Во овој период беа проверени вкупно 152 изјави за интереси и врз основа на извршената проверка беше констатирано дека, до Државната комисија за спречување на корупцијата изјава за интереси имаат поднесено три судии на Основен суд Крушево, седум судии на Основен суд Неготино, дваесет судии на Основен суд Охрид, дваесет и седум судии на Основен суд Тетово, дваесет и два судии на Основен суд Штип, четири судии на Основен суд Свети Николе, петнаесет судии на Основен суд Струга, дваесет и еден судија на Основен суд Струмица, дваесет судии на Основен суд Прилеп, седум судии на Основен суд Радовиш и три судии на Основен суд Ресен, односно вкупно 149 службени лица. Кај сите 149 судии не е утврден судир на интереси.

Истовремено тројца судии, од кои еден судија од Основен суд Ресен и двајца судии од Основен суд Струга немаа поднесено изјави за интереси за функцијата која во моментот ја извршуваа и против нив во смисла на член 20-а во врска со член 31-а од Законот за спречување судир на интереси до судот за прекршоци беа поднесени барања за поведување прекршочна постапка поради неподнесување изјава за интереси.

Во вториот квартал предмет на проверка беа службени лица – јавни обвинители кои ја извршуваат јавнообвинителската функција во Јавното обвинителство на Република Македонија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција на Република Македонија. Во овој период беа проверени 22 изјави за интереси при што беше констатирано дека сите десет од Јавното обвинителство на Република Македонија и сите дванаесет од Основното јавно обвинителство за гонење организиран криминал и корупција на Република Македонија имаат уредно поднесено изјави за интереси и дека кај нив не е утврден судир на интереси.

Во третиот квартал од 2014 година се вршеше проверка на изјавите за интереси поднесени од службените лица - јавни обвинители кои својата функција ја извршуваат во Основното јавно обвинителство Скопје и во Основното јавно обвинителство Штип. Беа проверени вкупно 56 изјави за интереси при што е констатирано дека до Државната комисија за спречување на корупцијата изјави за интереси имаат поднесено сите 6 јавни обвинители од Основното јавно обвинителство Штип и 49 јавни обвинители од Основното јавно обвинителство Скопје. Обврската за поднесување изјава за интереси до ДКСК ја нема исполнето само еден јавен обвинител од Основното јавно обвинителство Скопје поради што против него е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка. Кај сите 55 јавни обвинители не е утврден судир на интереси.

Во четвртиот квартал од извештајната 2014 година е извршена проверка на содржината на изјавите за интереси поднесени од 13 службени лица – јавни обвинители кои ја извршуваат својата функција во Основното јавно обвинителство Гостивар и во Основното јавно обвинителство Битола.

Врз основа на извршената проверка беше констатирано дека од вкупно 13 јавни обвинители, до Државната комисија за спречување на корупцијата изјави за интереси имаат поднесено сите пет јавни обвинители од Основното јавно обвинителство Гостивар и сите осум јавни обвинители од Основното јавно обвинителство Битола и кај овие службени лица не е утврден судир на интереси.

IV. ПОСТАПУВАЊЕ ПО ЗАКОНОТ ЗА ЛОБИРАЊЕ

Во Законот за лобирање на ДКСК ѝ е ставен во надлежност надзорот над лобирањето во Република Македонија. Досегашното искуство покажа дека Законот воопшто не е заживеан во практиката така што е регистриран, онака како што бара Законот, само еден лобист кој постапувајќи по Законот до ДКСК доставуваше годишни извештаи. Оваа состојба е обратнопропорционална со фактичкото остварување на лобирањето од разни групи и поединци кои оваа дејност ја вршат без да бидат соодветно легитимирани пред Законот. ДКСК врз овие оценки утврди потреба од измена на Законот, а таква активност утврди и во државните програми. Фактот што тоа досега не е направено, а поради надлежноста на ДКСК за вршење надзор над лобирањето, влијае во овој извештај да се укаже и на овој факт.

V. РАБОТА НА ПРОЕКТИ

ДКСК во континуитет и со посебна посветеност ја остварува својата единствена надлежност за долгорочно планирање на антикорупциските политики на државно ниво. Користејќи ги сопствените искуства и меѓународните стандарди и практики ДКСК креира стратешки значајни проекти со цел за унапредување на вкупните капацитети на земјата во подобрувањето на нормативната, институционалната и личната оспособеност за ефикасна борба против корупцијата. Со оглед на фактот што за ваквите проекти се потребни посебни средства, како и потребата од штедливо однесување кон сопствениот буџет, ДКСК за ваквите проекти во изминатите години воспостави и одржува високо референтни партнерства со врвни меѓународни институции и асоцијации какви што се УНДП, ЕУ и ОБСЕ и амбасадите на одделни земји вклучени во проекти за антикорупција. Треба да се каже дека при тоа се овозможува квалитетна стручна работа што им дава на проектите и активностите на ДКСК долгорочна одржливост.

Од подолгорочните проекти како посебно интензивни активности во 2014 се следните проекти:

V.1. ТВИНИНГ ПРОЕКТ ИПА 2010 „ПОДДРШКА ЗА ЕФИКАСНА ПРЕВЕНЦИЈА И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА“

Од тековните проекти според опфатот и комплексноста на нормативно-институционалните интервенции од посебно значење е Твининг проектот ИПА 2010 со наслов "Поддршка за ефикасна превенција и борба против корупцијата" структуриран и аплициран од ДКСК во 2009 -2010 година, кој почна да се реализира од јули 2014 година со период на реализација јули 2016 година.

Проектот е финансиран од Европската унија со износ од 1.420.000,00 евра и во него како партнери се земјата корисник - Република Македонија односно ДКСК како главен корисник и другите институции со надлежности на полето на корупцијата, а земјата членка на ЕУ е Сојузна Република Германија преку нејзината Сојузна служба за администрација.

Проектот опфаќа осум компоненти по кои активностите интензивно се започнати и во целина опфаќаат повеќе зафати и придобивки за нашата земја. Така, веќе се работи на воведување единствен регистар за сите службени лица на централно и на локално ниво во кој ќе се евидентираат сите обврзници за давање анкетни листови и изјави на интереси и кој ќе биде значајна алатка за целокупното поефикасно постапување. Се работи и на овозможување електронско пријавување на имотната состојба и на интересите на службените лица и на електронско поврзување на базите на податоци на сите надлежни институции – ДКСК, УЈП, МВР, Катастар, Централен регистар, Централен депозитар на хартии од вредност. Посебно е важно што преку ИТ компонентата ќе се овозможи да профункционира Националната методологија за единствено следење на случаи на корупција и на реализацијата на парцијалните антикорупциски политики по институции. Меѓу законските интервенции е предвидено воспоставување на заштита на таканаречените укажувачи односно пријавувачи на корупција, воспоставување на систем на интегритет во сите сегменти, подобрување на регулативата и на практичното управување со конфискуваниот имот, повисок степен на ефикасно следење на финансирањето на политичките партии и на изборните кампањи.

За прв пат во приватниот сектор ќе се воведат норми за системот на усогласеност што подразбира градење на сопствени механизми на компаниите за нивна отпорност кон корупцијата. Проектот ќе продуцира силно зајакнување на превенцијата со специјализирани обуки за превенција, за истраги и за судии и јавни обвинители. Посебна проектна линија е јакнење на антикорупциската свест во рамките на која веќе е спроведено соодветно истражување и овозможен старт на посебна медиумска кампања.

V.2. ПРОЕКТ „ПОДДРШКА ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА СИСТЕМОТ НА ИНТЕГРИТЕТ НА НАЦИОНАЛНО И ЛОКАЛНО НИВО“

Во рамките на постојаната соработка со УНДП во 2014 година, беше организирана „Национална работилница за интегритет, транспарентност и отчетност на локално ниво“. Притоа се промовира и се поттикна концептот на интегритет, причините и аргументите за неговото воведување, вклучувајќи го и аспектот за подобрување на административната ефикасност, транспарентноста и отвореноста кон граѓаните. На работилницата присуствуваа голем број градоначалници и советници од единиците на локалната самоуправа, како и претставници на институциите.

На деветти декември 2014 година, Светскиот ден за борба против корупцијата, ДКСК организира посебна конференција како концепциско продолжение на претходната работилница, и при тоа над 20 градоначалници потпишаа посебна повелба - Антикорупциската политика - политика на интегритет како прв чекор кон воведување на системот на интегритет во функционирањето на општините. Процесот на потпишување на оваа повелба продолжи и во наредните месеци со конечна цел сите општини да се обврзат и посветат на воведување антикорупциски стандарди и алатки.

V.3. ПРОЕКТ „АНТИКОРУПЦИСКА ЕДУКАЦИЈА НА УЧЕНИЦИТЕ ОД ОСНОВНИТЕ УЧИЛИШТА“

Тргувајќи од долгорочниот карактер на борбата против корупцијата и влијанието на свеста за штетноста од неа, ДКСК во 2012 година почна со реализација на Проект „Антикорупциска едукација на учениците од основните училишта“ чија прва фаза финансира во 2014 година, а кој како следни фази ги има воведувањето на антикорупциски содржини во средното односно високото образование. Важноста на овој проект е несомнена ако се тргне од потребата идните полнолетни граѓани уште во детската фаза да се научат да ја препознаваат корупцијата со цел во текот на животот тоа знаење да им биде алатка за личен придонес во нејзиното спречување.

Во рамките на проектот што започна во соработка со Центарот за граѓански комуникации, Бирото за развој на образованието, Министерството за образование и наука, а со финансиска поддршка на Амбасадата на Кралството Норвешка во Република Македонија, беше подготвена посебна програма која се реализира непосредно со 318 наставници по граѓанско образование во сите

основни училишта во земјава. Како резултат на оваа активност овие наставници добија содржина плус во своите наставни програми. Преку другите активности во проектот, а во врска со релевантните истражувања дека децата покажуваат интересирање за оваа материја, е овозможена натамошна реализација на следните фази на проектот во кој преку соодветни алатки, антикорупциска едукација ќе добијат средношколците а подоцна и студентите.

V.4. ПРОЕКТ „ПРОМОВИРАЊЕ НА СОРАБОТКАТА ПРЕКУ ДОБРО ВЛАДЕЕЊЕ ВО СПРОВЕДУВАЊЕ НА АНТИКОРУПЦИСКАТА ПОЛИТИКА“

Во текот на 2014 година продолжи соработката воспоставена во 2012 година меѓу Државната комисија за спречување на корупцијата и Мисијата на ОБСЕ во рамките на Проектот „Промовирање на соработката преку добро владеење во спроведување на антикорупциската политика“.

Проектот ги опфати и реализираше следниве активности:

- 1) изготвување две квалитативни анализи со оценки за реализација на Државната програма 2011-2015 на Секторот јавна администрација и на Секторот граѓанско општество. Анализата понуди оценки врз кои се градени препораки што ќе претставуваат изворни материјали за изготвување на новата Државна програма 2016 – 2020.
- 2) поддршка за воведување на заедничка рамка за проценка (КАФ) во ДКСК. По спроведените активности согласно насоките од МИОА, кон крајот на 2014 година ДКСК го донесе и го воведо системот на КАФ во своето работење.
- 3) зајакнување на капацитетите на единиците на локалната самоуправа за изработка на стратегии за управување со ризици од корупција. Во рамките на оваа активност беа реализирани низа обуки за вработените во единиците за финансиски прашања и внатрешните ревизори од ЕЛС на кои на практичен начин беа разработени постапките за изготвување на стратегии за управување со ризици.
- 4) организација на меѓународна конференција на тема „Барања и практики на Конвенцијата на ОН против корупцијата (UNCAC) во имплементацијата на одредбите за превентивните мерки и за враќање на имотот“. На конференцијата на која учествуваа претставници од UNODC (Секретаријат на UNCAC), Антикорупциската агенција на Србија, Агенцијата против измами од Каталонија, беа разменти искуства за современите алатки што се користат при креирањето и спроведувањето на антикорупциските политики разработени во Конвенцијата,

особено во делот на превентивните механизми (Глава II) и во делот на конфискацијата и враќањето на незаконски стекнатиот имот (Глава V).

VI. ЕДУКАЦИЈА

Државната комисија за спречување на корупцијата во текот на 2014 година продолжи со несмален интензитет и во континуитет да ги реализира обуките во сферата на превенцијата на корупцијата и судирот на интереси со претставниците од државните органи и институции и претставниците од правосудството.

Досегашните позитивни оценки за целите и содржината на обуките како и за стручната корист што се оствари преку нив за учесниците, сè уште поголем поттик и стремеж за ДКСК да продолжи во истата насока, а исто така и да го прошири кругот на соработка со други институции за спроведување на антикорупциска едукација.

Во рамките на воспоставената соработка со Академијата за судии и јавни обвинители, а во својство на предавач, ДКСК реализира 5 обуки за корупција и судир на интереси-препознавање и надминување, со претставниците од правосудството.

Исто така, како и изминатите години, ДКСК е вклучена во реализацијата на генеричките обуки во организација на Министерството за информатичко општество и администрација и во својство на предавач одржа 4 обуки за вработените во администрацијата.

Во извештајната година, претставници од ДКСК реализираа 4 обуки на тема „Спречување на корупција и судир на интереси“ за вработени во одделенијата за одбрана од општините во Република Македонија, во организација на Министерството за одбрана.

VII. МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНА СОРАБОТКА

VII.1. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИТЕ СО НАДЛЕЖНОСТИ ВО СПРЕЧУВАЊЕТО НА КОРУПЦИЈАТА И СУДИРОТ НА ИНТЕРЕСИ - ПОТПИСНИЦИ НА ПРОТОКОЛ ЗА СОРАБОТКА

Државната комисија за спречување на корупцијата, тргнувајќи од својата со закон утврдена улога во борбата против корупцијата и судирот на интереси, во соработка и координација со други 10 институции кои имаат одредени надлежности во справувањето со корупцијата и судирот на интереси, на 25.12.2007 година го потпишаа Протоколот за соработка за превенција и репресија на корупцијата и судирот на интереси (во натамошниот текст: Протокол за соработка). Заклучно со 2014 година, Протоколот за соработка дополнително го потпишаа уште 8 институции, по што вкупниот број на институции – потписнички се зголеми на 19. Институцијата што во 2014 година се приклучи кон Протоколот е Дирекцијата за заштита на личните податоци.

Во духот на протоколот континуирано се остварува соработка и размена на информации и податоци.

VII.2. СОРАБОТКА СО ГРАЃАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

ДКСК во 2010 година потпиша Меморандум за заемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси со невладиниот сектор, поточно со 17 граѓански организации кон кој заклучно со 2014 година се приклучија уште 5 здруженија така што сега во оваа мрежа на соработка ДКСК е вклучена заедно со 22 граѓански субјекти.

Во текот на 2014 година се реализирани низа активности во насока на продолжување и интензивирање на соработката преку конкретни форми на меѓусебно информирање, учество во заеднички активности, обуки и проекти со цел за остварување повисок активитет на граѓаните и на нивните здруженија во препознавањето и спречувањето на корупцијата и судирот на интереси. Претставници од фондации и здруженија на граѓани учествуваа на неколку настани - конференции, работилници и тркалезни маси во организација на ДКСК.

Така, како резултат на оваа делотворна соработка е вклучувањето на ДКСК во Проектот „Размена на најдобрите практики од ЕУ за следење и

спречување на корупцијата на локално ниво“ имплементиран од страна на Центарот за истражување и креирање политики. Во рамките на овој проект, ДКСК учествуваше на Методолошката работилница за истражувањето ЛОТОС.

Во април 2014 година, претставник од ДКСК во својство на предавач учествуваше на обука од областа на корупцијата во високото образование - Тренинг за права на студентите, организиран од страна на Младинскиот образовен форум.

Истиот месец, по иницијатива и на барање на претставници од невладиниот сектор, а по повод унапредување на соработката во рамките на Меморандумот за заемна поддршка за спречување на корупцијата и судирот на интереси, одржана е средба меѓу претставници од Државната комисија и невладиниот сектор, и тоа: Македонскиот центар за меѓународна соработка, Транспарентност Македонија и Асоцијацијата за демократски иницијативи. Целта на работната средба беше да се зајакне соработката меѓу ДКСК и невладиниот сектор предвидена во Меморандумот за соработка, и тоа првенствено преку меѓусебно информирање за прашања на полето на превенција на корупцијата и судирот на интереси и активностите на невладините организации на тој план. Во таа смисла се искажа согласност невладините организации да ја известуваат ДКСК за своите активности и проекти на полето на спречувањето на корупцијата, а ДКСК да поканува претставници од невладините организации на свои работилници. ДКСК го поддржа проектот за антикорупција на МЦМС и согласно со Меморандумот на покана на МЦМС учествува на активности од проектот, што е потврда за подготвеноста на ДКСК за соработка.

Во јуни 2014 година одржана е уште една средба на која покрај претставниците од Државната комисија учествуваа претставници од повеќе граѓански организации, и тоа: Македонски центар за меѓународна соработка, Асоцијација за демократски иницијативи, Институт за демократија „Социетас Цивилис“, Транспарентност Македонија, Македонски институт за медиуми, Транспаренси интернешнл Македонија, Коалиција „Сите за правично судење“, МОСТ, Младински образовен форум и Фондација отворено општество Македонија.

На средбата беа разменети информации за тековните и идни активности на ДКСК и граѓанските организации во насока на спроведување на Меморандумот за соработка, досегашната пракса на соработка и предлози за подобрување во иднина. Како завршно резиме од средбата беа заедничките заклучоци и препораки за натамошно дејствување во насока на развивање и унапредување на соработката.

VIII. ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА

Во исполнувањето на своите законски обврски ДКСК настојува односите со јавноста да ги гради како одговорна институција која е присутна во медиумите, за да придонесе за објективно информирање на граѓаните на начин и во мерка што одговараат на нејзината општествена позиција и улога.

Преку различни форми на односи со јавноста ДКСК континуирано нуди информации за своето постапување и за прашања што се наметнуваат како актуелни од аспект на препознавање и спречување на корупцијата и судирот на интереси.

Сите позначајни пишани документи ДКСК ги објавува на својата веб страница, а некои посебно ги проследува до одделни корисници на информации од областите на нејзиното дејствување. Во таа насока, во текот на 2014 година на веб страницата на ДКСК се објавени 30 информации за тековното работење на Државната комисија за спречување на корупцијата, за случаи на корупција и судир на интереси. Исто така, дадени се повеќе интервјуа по електронските и пишаните медиуми, учества во телевизиски и радиоemisии за актуелни прашања од делот на корупција, судир на интереси, како и од аспект на следење на имотната состојба на функционерите.

IX. ПОСТАПУВАЊЕ ПО БАРАЊА ЗА ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ ОД ЈАВЕН КАРАКТЕР

Со Уставот на Република Македонија, како едно од основните права на граѓанинот од корпусот-Граѓански и политички слободи и права е гарантиран слободниот пристап до информациите, слободата на примање и пренесување на информациите.

Ваквото гарантирано основно право е операционализирано со донесување на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, со кој се обезбедува јавност и отвореност во работењето на имателите на информации и овозможува на физичките и правните лица да го остварат правото на слободен пристап до информации од јавен карактер.

Тргувајќи од начелото на јавност, утврдено во Законот за спречување на корупцијата, притоа имајќи во предвид дека јавноста и отвореноста во работењето се во функција на мерките и активностите кои ги презема Државната комисија за спречување на корупцијата, Државната комисија со потребниот професионален однос пристапува кон предметите кои се заведени по доставени барања за пристап до информации од јавен карактер.

Така, во текот на 2014 година до Државната комисија за спречување на корупцијата беа поднесени 13 писмени барања за пристап до информации од јавен карактер.

Од вкупно 13 поднесени барања, позитивно е одговорено на 9 барања, по 2 барања се донесени решенија за одбивање, согласно со член 6 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, од причина што се барани информации чие откривање би значело повреда на даночната постапка, која согласно со законот е доверлива, односно давањето на бараните информации би имало штетни последици за водењето на друга постапка. ДКСК одлучи да не одговори на две барања на информации за кои оцени дека не спаѓаат во информации од јавен карактер.

Во предметите заведени по поднесените барања од страна на барателите не е вложена жалба до Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер, како второстепен орган кој одлучува по поднесени жалби, ниту пак се поведени управни спорови пред Управниот суд на Република Македонија против конечни одлуки.

ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД

Број на поднесени барања	13
Број на решени барања	13
Барања за кој рокот сèуште тече (постапката е во тек)	0
Број на позитивно одговорени барања	9
Број на одбиени барања	4
Број на вложени жалби против првостепени одлуки (

Годишен извештај за работата на ДКСК за 2014 година

решенија и заклучоци)	0
Број на усвоени жалби	0
Број на преиначени првостепени одлуки по постапување на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер	0
Број на одбиени жалби	0
Број на отфрлени жалби	0
Број на случаи на молчење на Комисијата за СПИЈК	0
Број на барања за поведување на прекршочна постапка и поведени прекршочни постапки	0
Број на изречени прекршочни санкции	0
Број на поведени управни спорови против конечна одлука на Комисијата за СПИЈК	0
Број на донесени судски одлуки	0

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

- 1. Извештајот за работата на Државната комисија за спречување на корупцијата во 2014 година го одразува работењето и постапувањето на ДКСК согласно со Законот за спречување на корупцијата и Законот за спречување судир на интереси како базични за нејзиното постоење и надлежности, водејќи се и од препораките во годишниот Извештај на ЕУ за напредокот на РМ, на ГРЕКО и ОБСЕ-ОДИХР во рамките на евроатланските интерграциони процеси на Република Македонија.**
- 2. ДКСК, имајќи го предвид практичното искуство од своето работење како специјализирано стручно, независно и самостојно тело за борба против корупцијата, смета дека во остварувањето на практичните ефекти од нејзиното постапување влијание има нејзината позиција и улога утврдени во законите особено во поглед на практичните алатки што и стојат на располагање во иницирањето и водењето на постапките за утврдување конкретна одговорност. Оваа констатација може да се извлече ако се имаат предвид укажувањата во европските извештаи дека од неа се очекуваат поизразени практични ефекти од нејзината работа, од една страна, споредено со нејзината првенствено иницијална улога од друга страна.**
- 3. Укажувањата на ДКСК за нејзино потребно материјално и кадровско зајакнување резултираат, така што во 2014 година беа реализирани 3 нови вработувања во нејзиниот Секретаријат, а во буџетското планирање за 2015 година беше утврдено зголемување на средствата за нејзина работа со што оваа оптоварувачка околност постепено се елиминира.**
- 4. Тргувајќи од стратешкото значење на водењето долгорочни антикорупциски политики за успешни практични резултати, ДКСК со посебен ангажман ја остарува својата единствена законска улога на креирање, усвојување и следење на Државна програма за превенција и репресија на корупцијата и на судирот на интереси. Искуството на планот на стратешкото планирање е на страната на ДКСК така што заклучно со 2014 година задачите утврдени во Државната програма во изминатите три години се реализирани со високи 80%.**
- 5. Врз работењето на ДКСК за 2014 година големо влијание имаше фактот што се работи за изборна година во која ДКСК работеше непосредно во спроведувањето на законот. Искуството се покажува дека ДКСК треба и натаму да учествува во процесот на измена на изборното законодавство со заложба за повисок степен на прифаќање на нејзините предлози кои во досегашната работа се покажаа како продуктивни. Во поглед на**

финансирањето на политичките партии и на изборните кампањи треба да јакне позицијата и улогата на ДКСК и начелата и принципите од Законот за спречување на корупцијата соодветно да се разработат во новата изборна регулатива.

6. Во дел од своето надлежно постапување ДКСК поднесува барања за поведување прекршочни постапки. Од нејзината практика произлегува дека при изрекувањето на судските санкции во голема мерка се пробиваат законски утврдените минимални казни така што се релативизира законски утврдената казнена политика, а со тоа по овој основ се остваруваат пониски ефекти за државата.

7. Со повеќе аргументи ДКСК како посебно успешна ја оценува својата работа на проекти за кои има обезбедено во сиот изминат период највисоко референтни партнери. На тој начин не се оптоварува нејзиниот буџет, а се обезбедуваат значајни резултати преку највисока соработка и стручна поддршка од меѓународен профил. Согледувајќи ги сите слабости и сè уште неизградените нормативно – институционални решенија, ДКСК го креираше, а во 2014 почна да го реализира комплексниот ИПА проект од кој треба да се очекуваат повеќе конкретни корисни придобивки за сите институции во Република Македонија што ќе придонесе за подигање на вкупните капацитети во борбата против корупцијата.

ДРЖАВНА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА